

İRŞAD DERGİSİ

"SECDE"

O hâlde, Rabbini hamd ile tesbih et (yücelt) ve secde edenlerden ol.

Hicr Sûresi 98-99.Ayet

İÇİNDEKİLER

4/MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜL DESTESİ-NERGİS EYLÜL

7/SUSTUM-HAMUŞ

8/BAKARA SURESİ 19. AYET-NERGİS EYLÜL

10/ BABAMIZ ADEM ALEYHİSSELAM-AYŞE BAYRAKOĞLU

12/KABE'DEKİ SECDE HZ. BERA BİN MAĞRUR-ULVİYE DENİZ

15/BAŞIMI YASLADIM YÜREĞİNE-ZEYNEP SOLİN

16/SECDE AYETLERİ ve TİLAVET-GÜLBELAZ UMER

20/SECDE-ASEL TOPRAK

21/ SECDE ETMENİN PSİKOLOJİSİ-ELİZAN SU

22/GÖĞE BAKMAK PEYGAMBER SÜNNETİDİR-AMİNE GÜNEŞ

24/ÇAY SOHBETLERİ-GÖNÜL HURMACIOĞLU

25/ NEYLESİN TALİP-EDİBE ZEHRA İPAR

26/ÇOCUK YETİŞTİRİKEN BİREYSEL ÖZGÜRLÜKLERİNE DİKKAT ETMENİN VE

SEÇENEKLER SUNMANIN ÖNEMİ-AYŞE YEŞİL

28/ÇÖREK OTU-MELİKE YILDIZ

29/SİSTEMİK LUPUS ERİTEMATOZ-BEYZA ÇELİK

30/SÖZCÜKLER BİR DÜNYA-FATMA MERYEM AK/

31/MİNİK ELLER İŞ BAŞINDA-GÜLİSTAN GÜLDAĞ

32/ İLK MÜSLÜMAN: HATİCE'TÜL KÜBRA-FERAYE SEVİNÇ

34/GÜNLÜK VİRD

35/TEKKE TANITIM

EDITÖRDEN

Selamun aleyküm kıymetli okuyucu,

Bu sayımızda tamamımız secde olarak belirlendi. Secde, bir kabulleniş, bir itaat, samimiyet, teslimiyet ve tevazu göstergesidir. Secde usulünce evet, alnı yere koymaktır ancak içsel boyutunda benliğini çıkarıp en yüce olan Rabb'e kusurlardan münezzehe oluşunun ikrarı ve tasdiğiyle "Kusurlarımla sana geldim ya Rabbi!" demektir.

Namazdaki secdeyi beş vakte bıraktık ancak aslında sürekli bir secde halindeyiz. Kalbimiz sanılanın aksine eğilip bükülebilen, şekilden şekile giren bir organ. Öyle olmasaydı işverenimizin zulmü önünde susup ona secde etmezdi. Öyle olmasaydı Lat, Menat, Uzza karşısında; siyaset, para ve güç karşısında secde etmezdi. Öyle olmasaydı Kabe'de Adem'e secde etmediği için şeytani taşıyan hacı, yanındaki din kardeşine bağırp şeytana secde edemezdi. Evet, aslında Rabb'imizle huzur bulan kalbimiz ondan; zikrullahtan gafil olduğu her saniyede bir başka şeye ve şeyler vasıtasıyla "Ben onları saptıracağım." diyerek Rabb'imize kafa tutan şeytana secde etmiş oluyor. Zikirden bizi uzaklaştıran ne varsa, dünya hayatındaki o varlıklar yahut düşünceler insanın sırtına yük, kalbine külfet oluyor. Ellerimizle putlar yapıp onlara tapıyoruz. Erkek sıcak evini bırakıp Allah için yola çıkamıyor, evi put oluyor. Kadın çocuğum hasta olur diyerek zikre gitmiyor, çocuk secde ettiği put oluyor. Ah bir hatırlasak, halbuki onları bahşedenin ; yoktan var edenin ve asıl tapılacak olanın Allah olduğunu o zaman güleceğiz biz de İslamiyet ile müşerref olan Hz. Ömer efendimiz gibi: "Helvadan put yapardık, acıkınca yerdik."

Bugün yeni bir gün. Hasbihal ettik. Şimdi de derlenip toparlanacağız. Yıkacağız putları, "Padişah konmaz saraya, hane mamur olmadan." demişler. İbrahim atamızın teslimiyetinden alıp nasihatimizi bu ateşin içinde "Kader gayrete aşiktir." düsturunca Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafa'ya bağlayıp ipimizi Yusuf gibi çıkacağız kuyulardan. Ve Adem'in tövbesiyle "Ben nefsimi zulmettim." diyerek bin bir secdeye kapanacak kalbimiz Rabb'imizin huzurunda. Onunla iç içe sürüp gidecek ömür. Bizler ereceğiz muradımıza ve yine bizler, hep birlikte çıkacağız kerevetine.

MUSTAFA ÖZBAĞ EFENDİ'DEN GÜL DESTESİ

... "O bu nefis putunun cezasını vermeyince nefis putundan başka bir put doğdu."

Hazreti Pir asıl putu tarif ediyor bize: "O bu nefis putunun cezasını vermeyince nefis putundan başka bir put doğdu." Yani siz nefis putunuzu cezalandırmaz, nefsinizi terbiye etmezsiniz o nefis putu dışarıda binlerce put üretir, o nefis putu içinde insana binlerce put üretir. Aslında dışarıdaki puttan fazla insanın içindeki put tehlikelidir. O içindeki putu yani nefisle mücadeleyi halledemezse bir kimse, dışarıdaki putlar zaten insana bir zarar vermez ki. Asıl içindekidir insanın, asıl içiyledir hesabı. Hazreti Pir devam ediyor: "Putların anası nefsinizin putudur. Çünkü o put yılan, bu put ejderhadır." İnsanın nefis putunu, insanın nefsinin Hazreti Pir ejderhaya benzetiyor. Nefis gerçekten de manada ejderha gibi görünür. Rüyasında nefsi gören sufiler genelde onu ejderha gibi görürler. Bu ejderha gibi görünen nefsin 7 başı vardır. Her başta ayrı 7 tane dil vardır. Bir sufi yolun başında bunu görürse nefsinin tanımak budur asıl. Hani Cenâb-ı Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri "Nefsinin bilen Rabbini bilir." dedi ya, biz bu nefsinin bilen Rabbini bilir noktasında bedenle uğraştık. Evet bedeninin inceliklerini öğrenen bir kimse Allah'ın muhteşem yaratma sanatını, Allah'ın muhteşem sıfatlarının bedeninin üzerinde tecelli etmesini görür, bu muhteşem bir şeydir ama asıl insana lazım olan içindeki nefis putuyla alakalıdır. İnsanı oluşturan unsurlar sadece hava, su, toprak değildir. İnsanı insan eden asıl unsurlar farklı bir şeydir. İnsanda ruh vardır, insanı oluşturan en önemli unsurların başında ruh gelir. Bununla alakalı ayet-i kerimede Cenâb-ı Allah demiş ki "Onunla alakalı size çok az bir bilgi verildi." İnsanda bununla beraber can da vardır. İnsanda bununla beraber nefis de vardır. Bu insanı oluşturan en önemli unsurlardır. 1- Ruh, 2- Can, 3- Nefis. Bu işin öyle bir noktasıdır ki insanı insan eden en önemli şeylerden birisidir.

Bizde başka ne vardır? Bizde başka melekler vardır. İnsanı insan eden unsurlardır. Bizde ayriyeten ne vardır? Şeytan vardır. İnsanı insan eden unsurlardır bunlar. Bizde ayriyeten ne vardır? Cinni taifesi vardır. Bunu ister kabul etsin bu insanlık ister kabul etmesin, bizim bedenimizde de cinni taifesi dolaşır ama kafir olanları ama münafık olanları ama mümin olanları. Bir de en önemli şey nedir? Bizde en önemli olan şey nedir? Bir de akıl vardır. Kaç etti? 7 etti. Ruh, nefis, can, melekler, akıl, şeytan ve cinni taifesi. Bunun içerisinde insanın mücadele edeceği, nefsi ve dolayısıyla şeytandır. Nefisle şeytan kardeş çocukları gibidir. Ruh ve melekler de bunun gibidir. Akıl vardır, orta yerde bağımsız ve bağlantısızdır.

Cinni taifesi vardır, sen inanırsan mümin cinniler gelir bedenine misafir olur sen inanmazsan kafir cinniler gelir senin bedenine misafir olur. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretlerinin haricinde hiçbir kimsenin bedeninde devamlı cinniler mümin değildir. Şeytan, o kafir cinniler üzerinden insanın üzerinde musallat olur, insanın üzerine tasallut olur, insanı etkilemeye çalışır. Bunun en önemli noktası, en merkezi noktası nefistir. Nefis insanın manevi olarak göğüs boşluğunda bulunur, ruh bütün vücuda tecelli eder merkezi hükmü kalbidir. Akıl tecelli yeri olarak beyndir insanın, tecelli yeri, oturduğu yer. Onun tahtı insanın beyindedir. Melekler bütün vücutta çalışırlar, bütün vücut aleminde melekler harıl harıl çalışır. Harıl harıl. Vücut aleminde şeytanda tecelli eder, vücut aleminde can zaten vardır aynı zamanda vücut aleminde cinni taifesi de vardır. Sen secdeye gittiğinde cinni taifesinin kafir olanları nefret eder, uzaklaşır senden. Sen secde ettikçe, namaz kıldıkça, Allah'ı zikrettikçe, Allah'a yaklaştıkça, Allah'a dost oldukça şeytan ve kafir cinniler senin bedeninden hızla uzaklaşırlar ve sana müthiş bir şekilde sinirlenirler. O yüzden müminleri ancak müminler sever. O yüzden zikredenleri ancak zikredenler sever o yüzden Allah'a yakın olanları ancak Allah'a yakın olanlar sever. Mümini bir kafir sevmez, mümini bir gavur sevmez, mümini münafık sevmez, mümini müşrik sevmez. Mümin insanı gevşek Müslümanlar sevmez. Bir kimse sadık bir mümin ise onun dostu ancak Allah, Resulü, veliler ve müminlerdir. Sebep? Onların üzerindeki şeytan, cinni, nefis ordusu onu sevmesini engeller. Onu sevmesin, ona karşı muhabbet beslemesin diye müthiş bir mücadele vardır, batıdır bu. Asıl savaş budur. Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretlerinin “Küçük savaştan büyük savaşa döndük.” “Kim ya Resulullah?” “Nefis” dediği şey budur. Çünkü terbiye edilmemiş olan nefsin yardımcı askerleri, nefsin bu noktada destek aldığı kimseler şeytan ve kafir cinnilerdir. Nefisle mücadele etmeyen bir kimsenin üzerinde galip gelen, aklının üzerinde galip gelen, vücudunun üzerinde galip gelen şeytan, nefis ve kafir cinnilerdir. Bunu bir kimsenin görebilmesi için seyr-i süluk ehli olması lazım, sufi olması lazım o kimsenin. O kimsenin Allah yolunda ilerlemesi lazım. O zaman o kimse melekleri de görebilir şeytanı da görebilir cinni taifesini de görür. Böyle sohbet edenleri biz hep, bu deli, bu manyak, bu kafadan kırık, bu nereden konuşuyor, böyle şeyler mi olurmuş, diyerek ya onları akıl hastanelerine gönderdik ya da onları deli noktasında gösterdi müşrikler, şeytanlar, kafirler. Biz onları deli gördük. Dedi ki, ya uçuk bu adam, bu adam ne konuştuğunu bilmiyor, deli bu adam saçmalıyor, dedik biz. Neden? Onlar müşrikli çünkü, onlar gavurdu, onlar kalpleri mühürlenmiş, kalpleri körelmiş, kalpleri katılaşmış, Allah'a imandan, Allah'ı zikirten, Allah'a yakınlıktan nasibi olmayan kör gözlülerdi ve bütün toplumu, bütün insanları, bütün insanlığı kör ettiler. Bütün peygamberler Cebrail aleyhisselamla görüştü, bütün peygamberler meleklerle görüştü, melekleri gördü, bütün peygamberler şeytanı tanıdı, bütün peygamberler cinni taifesini tanıdı, peygamberlerin etrafında olan, İsa aleyhisselamın havariyun dediği, Musa aleyhisselamın etrafında olan havariyun dediği, Hazreti Muhammed-i Mustafa'nın “Nasıl İsa'nın etrafında on tane havariyun var ise benim de etrafımda on tane Cennet'le müjdelenmiş ashabım var.” dediği o ashab onları gördü. Hazreti Ömer Efendimiz melekleri gördü, şeytanı gördü, sahabeler şeytanı gördü, sahabeler kafir cinnileri gördü, mümin cinnileri gördü, onlarla konuştular. Bütün veliler, bütün veliler Cebrail aleyhisselamı görmüştür, büyük melekleri görmüşlerdir melekleri görürler, cinni taifesini görürler, kafir cinnileri görürler, mümin cinnileri görürlerdi. Bu işin metafizik kısmıdır; hakır, gerçektir, inanmayan küfür ehli olur. İnsanı insan eden unsurlardır bunlar. İnsan sadece deri ve kemikten yapılmamıştır. Bunlar insanın bağlantılı olduğu, insanın üzerinde her daim var olan şeylerdir.

Hastalıkların büyük bir çoğunluğu kafir cinnilerdendir, hastalıkların büyük bir çoğunluğu şeytandandır. Hastalıklar temizlik olmamasından dolayı gelir, temizlik olmayan yere kafir cinniler gelir. Onların yiyecekleri içecekleri kirliliktir, pisliktir. Ağzının içinde dahi senin kafir cinniler dolaşır, şeytan dolaşır. Ağız temizliğine dikkat etmeyen bir kimsenin ağızında kafir cinniler dolaşır, yemekten sonra ellerini yıkamayan bir kimsenin ellerinde kafir cinniler dolaşır, yemekten önce ellerini yıkamayan gidip ellerini yıkamadan sofraya oturan kimsenin ellerinde kafir cinniler vardır, onun yediği yemeğe ortak olur. Bunu görmez insan. Bunu görmediğinden dolayı yok zanneder.Gece kararır, gece karardığında hiçbir yerde aydınlık yoksa sen hiçbir şey görmezsin.

Hiçbir şey görmeyince sen hiçbir şey yok mu zannedersin? Bir şehir düşün karanlıklara bürünmüş, sen yukarıdan bakıyorsun orada şehir görmüyorsun. Neden? Diyorsun ki: Yok. Be kardeşim karanlıkta kaldın, karanlıkta görme hususiyetini kaybettin, karanlıkta görme hususiyetini kaybettiğin için koca şehri yok görüyorsun ve inat ediyorsun; diyorsun ki, burada bir şehir yok. Yemin ediyorsun. Yemin ederken görmediğinden kendince haklısın. Gel kardeşim Kur'an'a. Gelin, Kur'an'a gelin. Kur'an bize meleklerden bahsediyor, Kur'an bize şeytandan bahsediyor, Kur'an bize cinnilerden bahsediyor, Kur'an bize akıldan bahsediyor, Kur'an bize ruhtan bahsediyor, Kur'an bize meleklerden bahsediyor, Kur'an bize candan bahsediyor ve Kur'an insana hitap ediyor, başka bir yere değil. Var, insanın üzerinde hepsi de var.

Bugünkü beytin noktası ne? Nefis. Nefsin bir sürü anlamı var. Bir bütün nefis. Bir bütün. İçiyle, dışıyla, eliyle, koluyla insan bir bütün ve nefis, birey noktasında ama buradaki nefisten Hazreti Pir'in kast ettiği şey, mücadele edilmesi gereken, onunla savaşılmaması gereken, terbiye edilmesi gereken nefis. Bu ne? Bizim iç isteklerimiz. Biz nefsi nasıl terbiye edeceğiz, bununla alakalı ama biz bütüncülük noktasından baktığımızda o nefis ne? İnsan, komple. Bir birey, içiyle, dışıyla, her şeyiyle. Şems suresi ayet 7-8-9-10 "Nefse ve ona şekillendirene sonra da ona kendisi için iyi ve kötü olanı öğretene ki nefsinin arındırıcı kurtuluşa ermiştir. Nefsinin gerçek yüzünü gizleyen ise hüsrandır." O zaman bizim bu nefsi komple şekillendiren kim? Allah. Sonra ona da iyiliği de kötülüğü de öğreten kim yine? Allah. Akınlı ya iyilik yapacaksın ya kötülük yapacaksın. Ondan sonra diyor ki "Nefisini arındırıcı kurtuluşa ermiştir." Yani, nefisini kötülüklerden arındırıcı. Nefisini yok eden değil, nefsinizi yok edemezsiniz. Nefisini öldüren değil, nefsinizi öldüremezsiniz. Ne yaparsınız? Onu kötülüklerden arındırırsınız. İmtihanın sırrı burasıdır. Nefsi kötülüklerden arındırmak. Eğer nefsi kötülüklerden arındırmazsanız Hazreti Pir ne diyor? Asıl ana olan o nefis putunuzdur çünkü, diyor, o nefis putundan bir sürü nefis çıkacak ve toplayacak bütün kötülükleri. Topladıkça kafir cinniler gelecek oturacak her tarafına, şeytan gelecek yerleşecek. Diyor hadis-i şerifte Hazreti Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem hazretleri, kalpte zikrullah yok ise oraya şeytan gelir oturur. O kimse Allah'ı zikretmeye başladığında şeytan hemen kalpten çıkar hemen orda kapının dibinde bekler. Burada kapının dibinde bekler, hemen dış kapının dibinde bekler. Burayı (semahaneyi) bir kalbe benzetmiş olursak eğer, burası kalp olsun hemen orda kapının önünde bekler. Ne zaman o kimse zikrullahı kesti, hemen şeytan içeri girer. Şeytanı kalpten kovmak için en önemli iksir Allah'ı zikirdir. Zikrin en faziletlisi "la ilahe illallah"tır. Kim la ilahe illallah der ise Allah'ın metin kal'asına sığınmıştır ki o kal'a ne sağlam bir kal'adır. Hadis-i kudsi. O zaman asıl insanın mücadele etmesi gereken şey nefsidir. Nefisle mücadelenin başlangıcı imandır. Ancak iman edenler nefisle mücadele ederler. Şeytan kalbe otağını kurarsa nefsin üzerinde devamlı baskı uygular çünkü kalpte otağını kuran, kalbin padişahlık tahtına oturan şeytan oldu. Şeytan ortaya yerleşti, şeytan oraya yerleşince, oturunca nefsin üzerinde baskı kurmaya başladı her şeyiyle. Nefsin üzerinde öylesine baskı kurar öylesine baskı kurar ki nefis artık o şeytanın tasallutundan kurtulamaz hale gelir ve böylece akli hakimiyet altına alır. Artık o kimsenin akli nefis ve şeytanın hakimiyetinin altına girer öyle olunca ayet-i kerime Bakara 169 "O size sadece kötülük ve hayasızlığı ve Allah'a karşı bilmediğiniz şeyleri söylemenizi emreder." Nefis şeytanın baskısının altında size artık kötülüğü ve hayasızlığı ve Allah üzerinde bilmediğiniz şeyleri söyletmeye başlar. Hani bir topluluğa giderseniz ya herkes Allah üzerinde bir şey söyler, din üzerinde bir şey söyler saçma sapan bir bilgisi yoktur, bir ilmi yoktur, bu konuda herhangi bir şeyi yoktur hatta buraya sorular bile gelir ya öyle saçma sapan şeyler. Ben soruyu okurum, derim ki, ha bu bilgisiz cahilin tekiymiş, içimden öyle derim ben. Sebep? Sorudan onun bilgisinin olup olmadığı, ilminin olup olmadığı, sorudan o nefis ve şeytanın hakimiyetinde mi yoksa o maneviyatın hakimiyetinde mi belli olur. Bir kimsenin konuşmasından belli olur, sorduğu sorudan belli olur, bir konuda yapmış olduğu yorumdan belli olur. O yüzden erdemli insanlar her toplulukta konuşmazlar. Erdemsiz insanlar habire konuşur. Sufilikte susmak çok önemlidir. Yunan mitolojisinde, Yunan felsefesinde susmak çok önemlidir. Onlar susmakla terbiye ederler. Bir Yunan öğretisidir bu. Hiç konuşmaz talebe ancak öğretmen ona izin verdiği zaman konuşur. İzin dahi isteyemezler konuşabilir miyiz, diye. Susmasını öğrenmeyen konuşmasını hiç öğrenemez. Boş insan çok konuşur. Sufilikte susmak kadar büyük bir erdemlilik yoktur.

SUSTUM

Sustum!

Gamı sürme diye gözlerine çeken bir pirin eteğinden tutup da sürmelendiğimin milinde kor
yuttuğumda

Sustum!

İki gözümün denizinde boğulup çırpınırken, vardığım kıyının uçsuz sükûtuna sarılıp

Sustum!

Dîl bestesi susmaz olup aşk-ı sırrın küpeştesi kös vurunca

Sustum!

Susmalara inat isyanın lime lime sözlerine dayanan hançeri sardığında nisyani

Sustum!

Aşk kelama varıp da yankısıyla vurulan sükutun öldürdüğü gecenin şafağında ..

Sustum!

Dudağa yığılıp fişkırın nefesin itilenip boğduğu sureti ezdiği gecenin ahirinde

Sustum!

Hangi harfin hangi ses ile öpüştüğünü bilmeksizin fütursuz yankıyla savurduğu hecede

Sustum!

Yakarken artık onulmaz bir hicranın söylettiği arsız tebessümün engereğiyle

Sustum!

Bir isyanın çabasız çaresiz ıssızlığı dolanırken göğsümün en ziyade hasretine

Sustum!

Gözlerinin sancısı sızlarken direğinde gönlümün, idamına susamış celladın sabırsız urganında

Sustum!

Artık susmamanın cesareti doldururken demlenip kırılan kadehin kıyısında serabı

Sustum!

Yırtılan gömleğin pençesinde kalan hicabın zindanında yılanırken utancım

Sustum!

Bir çöl yılgını meczubun aşkının

yankısı ile küllenip savrulan muştunun mirasıyla kavrulurken

Sustum!

Geceye mihlanan bekleyiş türküsü çınlatırken atıyı, susmalara yontulup devşirilen aşkın prangasıyla
sürgüleyip bahtımı

Sustum...

Sustum...

Söylerken yüreğim ah ile yoğrulmuş

sancısını kussa da

dinmeyen şafağın derin şarkısında çınlayan ölümsü heyecanın acemi kelamı ile

Sustum!

Ne susup da sönmeyen hicranın ağusunda ölmeyen,

ne kusup da haykıran

yüreği buruk sevdanın dehlizinde yitmeyen secdemın dinginliğinde

Sustum!

Kayıp!

Sürgün!

İssiz!

Yılgın!

Çiğliklerin hiç bitmeyecek susuşunun öfkesiz ziyasında

SUSTUM

SUSTU

SUST

SUS

SU

S

BAKARA SURESİ

19. AYET

19- Yahut onların hali gökten boşanan yağmura tutulmuşun hali gibidir ki onda karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek çakışı vardır. Ölüm korkusuyla yıldırımlardan parmaklarını kulaklarına tıkırlar. Allah kâfirleri çepeçevre kuşatandır.

Ebu Malik ve Ebu Salih'in, Abdullah b. Abbas'tan, Mürre'nin de Abdullah b. Mes'uddan ve diğer sahabelerden rivayet ettiğine göre onlar bu ayeti şöyle izah etmişlerdir: "Allah Teâlâ bu Âyet-i kerime ile Medine'de, önce münafık olan ve daha sonra İslam'a dönen iki münafığı diğer münafıklara örnek göstermiş, onların da bu iki münafık gibi gerçekten iman etmelerini istemiştir.

Şöyle ki: Medine halkından iki münafık bulunuyordu. Bunlar Resulullah'tan kaçıp müşriklere sığınmak istemişlerdi. Kaçmaları esnasında kendilerine, Allah Teâlâ'nın bu ayette zikrettiği yağmur isabet etti. Bu yağmur, şiddetli gök gürültüleri, yıldırımlar ve şimşeklerle doluydu. Yıldırım onların yolunu her aydınlatığında, kulaklarından girer de kendilerini öldürür korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkıyorlar, şimşek çaktığında onun aydınlığında yürüyor, şimşek çakmayınca da oldukları yerde beklemek zorunda kalıyorlardı. Bu halde olan bu iki kişi şöyle demeye başlamışlardı: Keşke sabaha erişebilsek de Muhammed'e varsak ve ellerimizi onun ellerine versek. (Ona biat ederek Müslüman olsak) Bu adamlar sabahladılar, Resulullah'a varıp Müslüman oldular ve ona biat ettiler, gerçek birer mümin oldular. İşte Allah Teâlâ, diğer münafıklara bu iki kişiyi misal vermektedir. Onların da böyle olmalarını istemektedir. Zira münafıklar, Resulullah'ın meclisinde bulduklarında, aleyhlerinde bir vahiy geleceğinden veya aleyhlerine bir şey anlatılarak öldürüleceklerinden korkarak parmaklarıyla kulaklarını tıkıyor ve onu dinlemek istemiyorlardı. Tıpkı Resulullah'tan ayrılıp giden bu iki münafığın, yolda yıldırım korkusundan kulaklarını tıkamaları gibi. Yine Medine'de yaşayan bu münafıklar malları çoğaldığında, erkek çocukları olduğunda ve ganimetten pay almaları durumunda İslam'dan hoşlanıyor "Muhammed'in dini doğru bir din." diyorlar ve doğru yolda devam ediyorlardı. Tıpkı bu iki münafığın şimşeğin aydınlatmasıyla yürümeleri gibi. Medine'deki münafıkların malları helak olduğunda, çocukları kız doğduğunda ve başlarına bir felaket geldiğinde ise "Bu, Muhammed'in dininin yüzünden oldu." diyorlar ve kalplerindeki inkâr üzerinde karar kılıyorlardı. Tıpkı bu iki münafığın, şimşek çakmadığı durumda, buldukları yerde kalmaları gibi.

Abdullah b. Abbas'tan nakledilen başka bir görüşe göre o, bu ayeti şöyle izah etmiştir: Bu ayet bir münafığı misal olarak zikretmektedir. Öyle ki münafık, Allah'ın kitabını konuştuğunda ve insanlara gösteriş olarak ameller işlediğinde aydınlık içerisinde bulunur. Tek başına kaldığında ise bunların aksine amel işler ve böylece karanlığa saplanmış olur. Bu ayette zikredilen "karanlıklar" "sapıklık" demek, şimşek de "aydınlık" demektir.

Ali b. Ebu Talha'nın, Abdullah b. Abbas'tan naklettiğine göre, Abdullah b. Abbas bu ayeti şöyle izah etmiştir: Bu ayet-i kerime, münafıkları değil Kur'an-ı Kerim'i misalle açıklamaktadır. Öyle ki Kur'an-ı Kerim, şimşek çakışları, gök gürültüleri ve karanlıklar içerisinde, gökten boşanan bir yağmura benzetilmiştir. Kur'an'daki, insana zor gelen hükümler karanlıklara, ondaki tehdit ayetleri gök gürültülerine, muhkem ayetler, gözleri kapıp alacak olan şimşeklere benzetilmiştir. Zira muhkem olan ayetler, münafıkların ayıplarını ortaya koymaktadır. Münafıklar İslam'dan faydalandıkça müsterih olurlar. İslam yolunda bir sıkıntıya düştüklerinde ise inkârlarına döner, orada karar kılarlardı.

Abdullah b. Abbas'tan nakledilen bu görüşler ve ondan başkalarından da nakledilen benzer görüşler, kelimeleri farklı olsa da manaları birbirine yakın olan görüşlerdir. Zira bu görüşlerin hepsi de ifade ediyorlar ki Allah Teâlâ, münafığın imanını, gökten inen yağmura, sapıklığını karanlıklara, geçici imanının aydınlatmasını, şimşeğin geçici aydınlatmasına, imanının zayıflığını ve Allah'ın azabına çarptırılma korkusuyla şaşkınlığa düşmesini, ölüm korkusuyla, şimşeğin çarpması anında parmaklarını kulaklarına tıkamasına, iman içerisinde bulunduğu süreyi, şimşeğin ışığında yürümesine, sapıklık içinde bocalayıp durmasını ise karanlıklar içerisinde kalmasına benzetmiştir. Bu izaha göre ayetlerin manası şöyledir: "Münafıkların, Resulullah'a ve müminlere, dilleriyle "Allah'a, ahiret gününe, Muhammed'e ve Muhammed'in getirdiği dine iman ettik." demeleri kendilerine, dünyada müminlere uygulanan hükümlerin uygulanmasını sağlar. Aslında ise onların kalblerinde Muhammed'i ve onun getirdiklerini yalanlamaları, onların bir cehalet ve bir kargaşa içinde olduklarını gösterir. İçinde buldukları inkarcılığın mı yoksa iman etmenin mi kendileri için daha faydalı olacağını kestiremez bir halde bulurlar. Onların, hem Hazreti Muhammed'in kendilerini tehdit ettiği azaplardan korkmaları hem de o azabın gerçekleşeceğinde şüphe etmeleri, işte bu halleri, karanlık gecede kara buluttan yağın sağanak halindeki yağmura tutulmuş kişinin haline benzemektedir. Öyle ki bu yağmura gök gürültüleri, şimşek çakmaları eşlik etmekte, kendisine yakalananları şaşkınlığa ve dehşete düşürmektedir.

Said b. Cübeyr'in Abdullah b. Abbas'tan naklettiğine göre o bu ayeti şöyle izah etmiştir: "Münafıklar, içinde buldukları inkarcılık, öldürülme korkusu, müminlerden çekinme duygusu yönünden karanlık gecede kara buluttan yağın sağanak halindeki yağmura yakalanan bir kişiye benzerler. Öyle ki bu kişi, yıldırım çarpması korkusuyla, gök gürültülerini duymamak için kulaklarını parmak uçlarıyla kapatır. Aydınlığı güçlü olan hakkın karşısında münafıkların durumu, neredeyse gözleri alacak olan şimşeğin karşısındaki adamın durumuna benzemektedir. Bu kişi nasıl ki şimşeğin aydınlatmasından istifade ederek belli bir mesafe yürür sonra karanlık olunca da yerinde kalır. Münafıklar da hakkı öğrenerek dilleriyle söyler belli bir mesafe aldıktan sonra kalplerindeki inkarcılık ortaya çıkınca şaşkın bir vaziyette ortada kalırlar.

Ayet-i kerimede geçen ve "karanlıklar" diye tercüme edilen kelimesinden maksat, gecenin karanlığı, siyah bulutun karanlığı ve sağanak yağmurun karanlığıdır. "Gök gürültüsü" diye tercüme edilen kelimenin asıl manası; Mücahid, Ebu Salih, Şehr b. Havşeb, İkrime, Katade, Ali b. Ebi Talib ve Abdullah b. Abbas'a göre bulutları yürüten melektir. "Gök gürültüsü" ise bulutları yürüten bu meleğin, Allah'ı teşbih ederken çıkardığı sestir. "Şimşek" diye tercüme edilen kelimenin asıl manası, Hazreti Ali ve Abdullah b. Abbas'tan nakledilen bir görüşe göre, bulutları sevk eden meleklerin ellerinde bulunan kamçılardır. *

Nergis EYLÜL

*Ebu Cafer Muhammed b. Cerir et-Taberi, Taberi Tefsiri, Hisar Yayınevi: 1/137-141.

BABAMIZ ADEM ALEYHİSSELAM

Kardeşim; işin en başına gidip ilk asiliği ve itaati, hainliği ve aşkı, kulluğu ve kafirliği, teslimiyeti ve azgınlığı düşünmeli, zira yaşadıklarımız bundan çok farklı değil. Tercihlerimizin çoğu ya Hakk'a ya da ilk asi olan Şeytan'a çıkar. Karanlıkta kalanın karanlığı neydi? Peki ya aydınlığa pervane olan neye dönüyordu? Babamız Adem (as)'in yaşadığı şeyleri anlatmakla Rabbimiz adeta elimizden tuttu, gözlerimize bakıp " Babanızın yolunu tutun." dedi.

Hz. Adem (as)'in bedeni yalnızca su ve topraktan değildi. Allah Hz. Adem'i yarattığında ona ruhunu üflledi, insanoğlunun canı içinde Rahman'ın sırrı var oldu.¹ Hani meleklerle Allah yeryüzünde halife yaratacağım dediğinde O'na itiraz edip yeryüzünde bozgunculuk yapacak birini mi yaratacağın demişti. Allah da onlara Sizin bilmediklerinizi ben bilirim,² diyerek ona verdiği sırrı görmelerini sağlayacak kelimeleri öğretti de Adem babamız "Alleme'l-esma"ya bey oldu. Her damarında yüzlerce ilim bulunan insanların atası "Allame'l-esma" remzinin sırrını duy! Bize göre her şeyin adı, görünüşüne tabiidir; nasıl görünüyorsa biz, ona öyle deriz. Fakat Allah'a göre iç yüzüne, hakikatine tabidir. Allah indinde sonumuz ne olacaksa hakikatte adımız o olmuştur. Adem'in gözü de Allah'ın pak nuru ile gördüğünden adların iç yüzü ve hakikati ona ayan oldu. Bunun ardından Allah Teala "Adem'e secde edin." emrini verince melekler onda hak nurunu gördü, hepsi ona yüzüstü secdeye vardılar. Adını andığım "Şu Adem'i kıyamete kadar övsem, vasıflarını saysam yine övmekten acizim!"³ Adem bunların hepsini bildi. Bizler meleklerin dediği gibi Allah'ım bize öğrettiklerinden başka bilmeyiz deriz, alemlerin ve ademlerin sırrı sana ayandır. Ancak bu sırta kavuşmak için sabah akşam O'nun huzuruna çıkarız. Melekler secdeye gidip Rahman'ın ululuğunu tanzim ederken Şeytan bu sırrı kıskandı, kibirlendi de ilk asi oldu. Başkaldırının en çirkinini yaparak Rahman'a kendisinin daha üstün olduğunu iddia etti. İblis daha öncesinde meleklerin eşrafından ve en itibarlı kabilesindendi, cennetlerin hazini idi. Onun dünya göğünde ve yerde de yetkisi vardı, Allah'ın takdirine göre nefsi ona dürttü, o da kendini göklerden daha şerefli zannetti.

1. Mantku-t Tayr Ferudüddin Attar s.266

2. Bakara Suresi 33. ayet

3. Mesnevi 1240 – 1260. beyit

Bundan da içine öyle bir kibir düştü ki onu ancak Allah bilir. Allah da o kibri ondan çıkarmak istedi de secde etmesini buyurdu. İblis de kendisini ve Adem'i yaratan, Adem'e üstünlük veren Rabb ile tartıştı da zelil ve lanetli oldu. Allah'a "Beni azdırdın." İftirasında bulunup kendisinin de Ademoğullarını azdırması için mühlet istedi. Gönüllerimize O'na bağlılık isteği veren Allah'ım " Sadık kullarımı sana itaat edenlerden bulamayacaksın." diyerek ona kıyamete kadar mühlet verdi.⁴

Kardeşim, işte bizim zahirde ilk hikayemiz böyle vukua gelmiş oldu. Ebedi düşmanımız lanetli İblis'le savunucusu Rabbimiz olan ilk kavgamız budur. Adem as.'ın ağacından birbirlerine ülfet etsinler diye Havva annemizi yaratan⁵ Rabbimiz ilk vatanımız olan Cennet'e ikisini yerleştirdi. Onlara "Burada yiyin, için yalnız şu ağaca yaklaşmayın." emri buyurdu, fakat kaza gelince nehyi bilme yüzünden hataya düştü. Şeytan o ikisine vesvese vererek, "Rabbin sizi bu ağaçtan men etmedi ancak iki melek olursunuz yahut ölümsüz olursunuz diye men etti. Şüphesiz ben sizin iyiliğinizi isteyenlerdenim. " dedi ve o ikisi ağaçtan tadınca üzerlerindeki kıyafetler açıldı, ayıp yerleri görüldü. Üzerlerine Cennet ağacının yapraklarını kapamaya ve 'Rabbena inna zalemna' deyip ah etmeye başladılar. Yani 'karanlık bastı yol kayboldu.' dediler. Allah Teala, "Cennet'ten sana verdiğim ve serbest bıraktığım yetmedi de mi harama tevessül ettin?" buyurdu. Adem as. da "Evet ya Rabbi, ancak hiç kimsenin yalan yere yemin edeceğini düşünmedim." dedi.⁶

Bir vakit Rablerinin huzurunda iken Adem as. ile Musa as. münakaşa ettiler, Musa as: "Sen ki, Allah seni eliyle yarattı, sana kendi ruhundan üfürdü, melekleri sana secde ettirdi, seni Cennet'ine erdirdi sonra da sen hatan yüzünden insanları yeryüzüne indirdin." dedi. Adem as. da, " Sen ki Musa'sın, Allah seni mesajı ve kelamı ile seçti. İçinde her şeyin açıklaması olan levhaları verdi, özel konuşmak için seni yaklaştırdı. Tevrat ben yaratılmadan kaç sene önce yazıldı?" dedi. Musa as. kırk sene, dedi. Adem de "Sen onun içinde Adem Rabbine isyan etti, ayetini buldun mu?" Musa as. "Evet." cevabını verince Adem as. "Ben yaratılmadan kırk yıl önce üzerime Allah'ın yazdığı şeyden dolayı beni mi kınıyorsun?" dedi. Adem as, Hz. Musa'yı susturdu.⁷ Kardeşim, gördüğün gibi bu kaza yolunu kesse de yine senin çadırını göklerin üstüne kurar. Seni eminlik mülküne götürmek için korkutmasını inayet bil!

Şeytan "Bima eğveyteni (beni azdırdın)" demişti. O alçak ifrit kendi filini gizlemişti fakat Adem ise "Zalemna en füsena (kendimize zulmettik)" dedi ve bizim gibi Hakk'ın filinden gizli değildi. Günah ettiği halde edebe riayet ederek Allah'a isnad etmedi. Allah'ın halk ettiğini gizledi. O suçu kendine atfettiğinden ihsana nail oldu. Adem, tövbe ettikten sonra Allah, " Ey Adem! O suçu o mihnetleri sen de ben yaratmadım mı? O benim takdirim benim kazam değil miydi; özür getirirken niye onu gizledin?" dedi. Adem "Korktum edebi terk etmedim." deyince Allah, "İşte ben de onun için seni kayırdım" dedi. Hürmet eden hürmet görür. Şeker getiren badem şekerlemesi yer.⁸

Allah " Kiminiz kiminize düşman olarak inin, yeryüzünde sizin için bir süreye kadar yerleşmek ve istifade etmek vardır." Böylelikle ademoğullarına yeryüzünü hayatları boyunca tahsis etmiştir.⁹

Ayşe BAYRAKOĞLU

4. İsrâ suresi 65.ayet

5. Araf Suresi 189.ayet

6. Araf suresi 23.ayet

7. Taha Suresi 122. Ayet Tefsir'ül-Kur'an'il-Azim 6.cilt s.293

8. Mesnevi 1485-1490 beyit

9. Taha Suresi 123. Ayet Tefsir'ül-Kur'an'il-Azim 6.cilt s.294

KABE'DEKİ SECDE

HZ.BERÂ
BIN MAĞRUR

İslamiyet'in ilk yıllarındayız. Hz. Resulullah sallallahu aleyhi ve sellem efendimizin hak din olan İslam'ı tebliği ve mücadelesinin devam ettiği ikinci akabe biatındaki 12 kişiden biri olarak seçilen Bera bin Mağrur şöyle bir konuşma yapar. "Bizi Muhammed'le şereflendiren ve sevgili kılan Allah'a hamdolsun. Biz Allah'a ve Resulüne ilk davet edilenler değiliz. Ancak bu davete icabet edenlerin ilkiyiz. Allah ve Resulünün davetini işittik ve itaat ettik. Ey Evs ve Hazreç topluluğu! Allah sizi diniyle şereflendirdi. Eğer dinleyip itaat etmeyi memnuniyetle kabullenmişseniz, Allah'a ve Resul'üne itaat ediniz."

"Seni hak din ile gönderen Allah'a hamdolsun ki kendimizi ve aile efradımızı koruyup esirgediğimiz şeylerden seni de korur ve esirgeriz. Biz, vallahi, savaşmasını iyi bilen kimselerdeniz." buyurdu. Akabe Hz. Berâ (radiyallahu anh) için bir andı! Bir taahhüttü Akabe. Allah'a dönüş, Peygamber'e bağlanıştı. Günahlardan kaçış, hayırlara koşuştu. Büyük bir dayanışma içinde İslâm'ı yükseltmek için yürekten verilmiş mü'min sözüydü. Hz. Berâ (radiyallahu anh) yaşı biraz ilerlemiş olmasına rağmen gayet genç görümlü dinamik, güçlü yapısı ve sözünde duran bir kişiliğe sahip sahabe efendimizdir.

Böylece 12 kişinin her biri, kendi kavimlerinin başkanları olacaklar ve onların her şeylerinden de sorumlu tutulacaklardı. Temsilciler Hz. Es'ad bin Zürâre'nin talimatlarına göre hareket edeceklerdi. Hz. Mus'ab (radiyallahu anh), hepsinin üstünde "Genel Başkan" olarak idareyi ele alacaktı. Yani 12 başkan Hz. Es'ad bin Zürâre'ye, Hz. Es'ad, Hz. Mus'ab bin Umeyr'e, Hz. Mus'ab da Peygamberimize bağlı olacaktı. Ama bu arada bir incelik daha vardı. Bu on iki temsilci, aynı zamanda direkt Peygamber Efendimize de bağlı oluyorlardı. Peygamberimiz aleyhisselâm her konuda olduğu gibi, temsilciler konusunda da çok hassasiyet göstermişti. Temsilcilerin temsil ettikleri değerler çok önemliydi çünkü.

- * Allah'a hiçbir şey ortak koşulmayacak!
- * Hırsızlık edilmeyecek!
- * Çocuklar açlık korkusuyla ya da başka bir nedenle öldürülmeyecek!
- * Yalan-dolan uydurarak hiç kimseye iftirada bulunulmayacak!
- * Hiçbir hayırlı işte Rasulullaha muhalefet edilmeyecek!
- * İnsanlardan gelebilecek kınamalara aldırış etmeksizin her zaman ve her yerde Allah için Hakkı söyleyecek ve Hakk'ın yanında olunacak!

- * İyiliği yayma, kötülüğe engel olma görevi büyük bir ciddiyetle yerine getirilecek!
- * Namaz, oruç, zekât, cihad başta olmak üzere bütün ibadetler büyük bir aşk ve vecd ile ifa edilecek!
- * Sadece bolluk ve rahatlık zamanında değil; her zaman ve her zeminde Allah ve Rasul'üne itaat üzere olunacak!

Allah Resulu sallallahu aleyhi ve sellem devamında şunları söylüyordu:

- * Kardeş olun.
- * Kardeşlik şuurunu kuvvetlendirin.
- * Dayanışmanızı artırın.
- * Kucaklaşın.
- * Kinleşmeyin.
- * Çekememezlik etmeyin.
- * Cepheleşmeyin.
- * Birbirinize sırt çevirmeyin.
- * Birbirinizi sürekli destekleyin.
- * Yeri ve zamanı geldikçe birbirinize yardımcı olun.

Hz. Bera da bütün bunlara söz verip kendini bu biatla Allah ve Resul'üne adadı.

O yıllarda henüz kible Kudüs'e doğruydu. Allah Resulu sallallahu aleyhi ve sellem namaz kılariken Kudüs'e doğru yöneliyordu. Müslüman, Yahudi ve Hristiyanların da kible bakımından yönleri aynıydı. Müslümanların namazda Kudüs'e doğru yönelmeleri Yahudilerin ileri geri konuşmalarına sebep oluyordu. "Mademki Müslümanlar namaz kılariken bizim kiblemize dönüyorlar, demek ki kiblemiz haktır, kiblemiz hak olunca dinimiz de haktır. Öyleyse dinimize neden dönmüyorlar?" diye dedikodu çıkarıyorlardı. Hz. Peygamber bu konuşmaları duyup üzülmüyor ve Kâbe'ye doğru dönülmesini arzu ediyordu. Tam böyle bir zamanda Bera bin Mağrur, Kâbe'ye yöneliyor. İçindeki duygular onu ona çekiyordu, yüzü Kabe'ye doğru olmalıydı. Kâbe'nin karşısında durup ona doğru ilk secdesini yaptı.

Bu secde hali, Hz. Bera bin Mağrur'u kendi kalbi derinliklerine çekti. Nasıl bir secdeydi ki bu onun gönül yorgunluğunu alıp onu Hz. Mevlana'nın "Secde ve rüku, varlık tokmağını, Allah'ın (celle celaluhu) kapısına vurmaktır. Çok vur, mutlaka açılır kapı." dediği hal üzere Rabb'inin kapısına atmıştı? Hz. Bera'ya bütün rahmet kapıları açılır, onu kendinden alıp götürür. Tüm duygu ve düşüncelerini tek bir noktada toplayarak kulluk bilinci ile şereflenir. Bu secdeden sonra Bera, sürekli Kabe'ye karşı secdesini yapar. Bir gün bir Medine kafilesi ile Mekke'ye giderken diğer mü'minlerle aralarında bu Kâbe-Kudüs meselesi olur.

Hz. Bera:

-Ben sırtımı Kâbe'ye dönerek, Kâbe-i şerifi arkamda bırakarak Beytül Makdise yönelemem. Bu sebeple namazlarımı Mekke'ye doğru eda ediyorum, dediğinde oradakiler dediler ki:

-İyi ama sen, Resulullah'ın sallallahu aleyhi ve sellem bildirmedığı bir şeyi nasıl yaparsın! Ümmeti olduğun Peygamber, üstelik Mekke'de hemen Kâbe-i şerifin yanında yaşadığı halde kible olarak Kâbe'ye değil de Mescidi Aksa'ya duruyor, sen aklına uyuyorsun... Böyle olur mu?

-Ben Kâbe'ye sırtımı dönmem, dedi. Ama bunu söylerken de huzursuz olmuştu. Ya bu yaptığından Peygamber aleyhisselâm memnun olmazsa!.. Bu sebeple Mekke'ye gelince doğruca ahir zaman nebisi Resulullah'a gitti ve yolda arkadaşları ile aralarında geçen konuşmaları arz etti.

-Yâ Resulallah, ben namazlarımı Kâbe'ye dönerek kılmaya devam ettim ama arkadaşlarımın ikaz ve muhalefetlerinden dolayı içime bir huzursuzluk girdi, nedir bu işin doğrusu? Sevgili Peygamberimiz cevap buyurdular. Kısa, lâkin mânâsı derin, geleceği kucaklayan bir cevap...

-Biraz sabretseydin ne iyi olurdu!

Bera, radiyallahü anhin ondan sonra bu sözün dışına çıkması mümkün mü? Anlaşılan daha evvel kible hususunda Peygamber Efendimizden nakledilen bilgiler kendisine tam ulaşmamıştı... Nitekim daha sonra Ayet-i Kerime geldi ve mü'minlerin kiblesi Mescidi Aksa'dan Kâbe'ye çevrildi. İşte Hz. Bera radiyallahu anh, bu çevriliş karşısında en mutlu olanlardan biriydi. Kabe'de yapılan secde aklın kalbe teslimiyeti ile son bulmuştu. Kabe artık Müslümanların kiblesiydi.

Hz. Berâ hac mevsiminde Kâbe'ye geleceğine dair Peygamberimize vaatte bulunur. Fakat kendisi hastalanır. Bu hastalığı sebebiyle vefatının yakın olduğunu anlar ve yakınlarına bir vasiyette bulunur. "Resûlullah'a olan vaadim sebebiyle beni kabrimde Kâbe'ye karşı çeviriniz. Çünkü ben geleceğime dair kendisine söz verdim." der. Onun bu vasiyeti yakınları tarafından yerine getirilir. Peygamber sallallahu aleyhi ve sellem Medine'ye hicret ettiğinde sahabilerle birlikte Hz. Berâ'nın kabri başına gidip, saf tutup cenaze namazını kıldırdı.

"Allah'ım, onu affet, ona rahmet et, ondan razı ol!" diyerek duada bulundu.

Böylece Kabe'ye doğru ilk secde eden, Kabe'ye doğru kabri ilk çevrilen, ilk cenaze namazı kılınan sahabe oldu. Allah onlardan razı olsun, azıcık da olsa kıymetli hayatından hisseler almayı nasip etsin.

Baba Adı : Mâ'rur bin Sahr.

Anne Adı : Rebâb bint-i Numan bin İmrülkays bin Zeyd bin Abdüleşhel bin Cüşem bin Evs. Sa'd bin Muaz'ın halasıdır.

Doğum Tarihi ve Yeri : Tarih yok, Medine doğumludur.

Ölüm Tarihi ve Yeri : Medine'ye hicretten bir ay kadar önce sefer ayı içerisinde Medine'de vefat etti. Kabri, Cennetü'l-Baki'dedir.

Ulviye DENİZ

BAŞIMI YASLADIM YÜREĞİNE

Aklım teslim oldu senden gelene
Üstüm başım günah içinde
Her gelişimde secdede karşıladın yüzümü hoşgeldinle
Kalbim teslim oldu sonra sevgine
Tüm yalancı sevgiler onu senin kıyına atınca
Yeri göğü kaplayan rahmetine şaşıtı kaldı
Sana yakın olabilmek en kıymetli şey
Tek kıymetli şey hatta
Aklım ve kalbim sevginde buluştu
Dilimde adın, gözümde yaşın
Sana en yakın olduğum yerdeyim
Secdedeyim
Zaman durdu, akıl durdu, kalp durdu
Mekan gitti, düşünceler gitti, can gitti
Dert diye bildiklerim dertliğini unuttu
Neşe diye bildiklerim sevindirmede
Çünkü başımı omzuna yasladım
Secde bu
Ait olduğum yerdeyim, hissediyorum
Var olduğum yerdeyim
Tam olduğum, kim olduğum
Günde beş kere gel diyorsun ya
Hatırla, bana yakınsın
Gitme, yanarsın
Sev sevebildiğince
Kalbine sığdım bak yere göğe sığamadım
Secde et, geldiğin ve döneceğin yerdesin

Zeynep SOLİN

SECDE AYETLERİ ve TİLAVET

Tilâvet kelimesi, Arapça "t-l-v" kökünden türemiş bir mastardır. Sözlükte, bir kimseye uyup ardından gitmek, tâbî olmak, okumak gibi anlamlara gelmektedir.¹ Tilâvet, her sözü okumak için kullanılsa da, genel olarak tilâvet denilince "Kur'an-ı Kerîm'i okumak" anlaşılır olmuştur. Kur'an'ı ve bir kitabı okumakla birlikte manayı düşünmek de bu kelimenin taşıdığı anlamlar içinde bulunmaktadır.²

Secde, namazın içindeki farzlardan ve hadisi şeriflerde buyrulduğu üzere Allah'a en yakın olduğu anlardan biridir:

"Kulun Rabbine en yakın olduğu hal secde halidir. İşte bu sebeple secdede çok dua etmeye bakın!"³ Farz namazlarını yerine getiren bir Müslüman günde on yedi kez, vacip ve sünnetlerle birlikte günde kırk kez secde yapmış yani Rabbiyle yakın olmuş olur. Dileyen nafilelerle bunu arttırır.

Secdenin fıkıh literatüründe yapılış şekli, normal koşullarda kibleye doğru elleri yere koymak suretiyle alın, burun gibi uzuvları yüzükoyun kapanacak biçimde zemine koymaktır (gözler açık biçimde). Yeryüzü mümine mescit kılındığı için, secdenin yapılacağı yerle ilgili necasetten temizlenmiş olması kafidir.

Namazdaki secde haricinde Hz. Peygamber (sallallahu aleyhi ve sellem), bazı ayetler okunduğunda, işitildiğinde secdeye gitmiş, sahabeler tarafından da bu sünnet uygulanmıştır. Hanefi uleması da bu ayetlerin okudukları ve işitdiklerinde "tilavet secdesi" yapılmasının vacip olduğunda birleşmişlerdir.

1. Âsım Efendî, Kâmus, IV, 886-887.

2. Râgıb, Müfredât, 99.

3. Müslim, Salât 215. Ebû Dâvûd, Salât 148; Nesâî, Tatbîk 78

“İşittik ve itaat ettik.”⁴ ayetine işaret eden ‘secde ayetleri ve tilavet secdesi ilişkisi’ üzerinde tefekkür etmeye çalışacağız inşallah.

Secde ayetleri on dört tanedir. Bunlar sırasıyla:

- 1 - A`raf sûresi – 206. ayet
- 2 - Ra`d Sûresi – 15. ayet
- 3 - Nahl sûresi – 49. ayet
- 4 - İsrâ sûresi – 107. ayet
- 5 - Meryem sûresi – 58. ayet
- 6 - Hacc sûresi – 18. ayet
- 7 - Fûrkan sûresi – 60. ayet
- 8 - Neml sûresi – 25. ayet
- 9 - Secde sûresi – 15. ayet
- 10 - Sâd sûresi – 24. ayet
- 11 - Fussilet sûresi – 38. ayet
- 12 - Necm sûresi – 62. ayet
- 13 - İnşikak sûresi – 21. ayet
- 14 - Alâk sûresi – 19. ayet

• “Hiç şüphesiz Rabbinin huzurundakiler, "Meleklerin de Arş'ın etrafını çepeçevre kuşatmış olarak Rablerine hamd ile tesbih ettiklerini görürsün." (Araf 206. Ayet)

“(Zümer 39/75) ile buyurulan Mukarrabin Melekleri ki, mele-i âla denilen yüce meleklerdir. O'na ibadette büyüklük taslamazlar. O'nu tesbih ederler ve hepsi O'na hamdederler, secde ederler. Şu halde sen de öyle yap. İşte bu mânâ sebebiyledir ki, bu âyet okunduğu vakit tilâvet secdesi yapmak meşru kılınmıştır. Hz. Peygamber (s.a.v.) efendimizden öylece rivayet olunmuştur ki; "Âdem oğlu secde âyetini okuyup da secde ettiği zaman Şeytan ağlayarak çekilir ve kendi kendine "Vay!" diyerek hayıflanır, "Bu adam, secde ile emrolundu, secde etti, ona cennet var, bense secde ile emrolundum isyan ettim, bana da ateş var". Demek ki, bu zikir, ibadet ve secde iledir ki, Â'raftan Cennet'e yol açılacak ve Cennet ganimetlerine oradan erilecektir.”⁵

• “Gök gürültüsü O'na hamd ile, melekler de O'nun korkusundan dolayı O'nu tesbih ederler. O yıldırımlar gönderir, onunla dilediğini çarpar. Onlar Allah hakkında mücadele edip duruyorlar. Oysa Allah'ın çarpması pek çetindir.” (Ra`d 13. Ayet)

Ayetin indiriliş sebebi: “Hz. Ali'den rivayet ediliyor: "Bir adam Hz. Peygamber (s.a.v.)'e geldi ve ona: "Ey Muhammed, bana o kendisine kulluğa çağırdığından bahset; Yakut mu, altın mı, değilse ne?" dedi. Tam o sırada bir yıldırım düştü ve bunu söyleyeni yakıp öldürdü. İşte Allah Tealâ bunun üzerine "O, yıldırımları gönderir de onlarla dilediğini çarpar. Halbuki onlar, Allah hakkında tartışıyorlardı..." âyet-i kerimesini indirdi.”⁶

• “Göklerde ve yeryüzünde bulunan canlılar ve bütün melekler, kibirlenmeden Allah'a secde ederler.” (Nahl 49. Ayet)

• “Ey Muhammed! De ki: İster ona (Kur'ân'a) inanın, ister inanmayın; o daha önce kendilerine ilim verilenlere okunduğunda onlar, yüzleri üstü secdeye kapanırlar.” (İsra 107. Ayet)

• “İşte bunlar, Allah'ın kendilerine nimetler verdiği peygamberlerden, Âdem'in soyundan ve gemide Nuh ile beraber taşıdıklarımızın neslinden, İbrahim ve İsrail'in soyundan, hidayete erdirdiğimiz ve seçtiğimiz kimselerdir. Kendilerine Rahmân (olan Allah) ın âyetleri okunduğu zaman ağlayarak secdeye kapanırlardı.” (Meryem 58. Ayet)

4. Nur Suresi 51. Ayet

5. Elmalılı Hamdi Yazır – Kuran Tefsiri Araf 206. Ayet

6. İbn Cerir et-Taberî, Camiu'l-Beyan, 13/84.

• "Görmedin mi, göklerdeki kimseler, yerdeki kimseler, güneş, ay ve yıldızlar, dağlar, ağaçlar, bütün hayvanlar ve insanlardan birçoğu hep Allah'a secde ediyor. Birçoğunun üzerine de azab hak olmuştur. Allah kimi hor ve hakir kılsa artık ona ikram edecek yoktur. Şüphesiz Allah dilediği şeyi yapar." (Hac 18. Ayet)

• "Onlara "Rahmân'a secde edin" dendiği zaman, "Rahmân da neymiş? Senin bize emrettiğine secde eder miyiz hiç?" derler ve bu emir onların nefretini artırır." (Furkan 60. Ayet)

Ayetin indiriliş sebebi: "Hudeybiye müsalahasında antlaşmanın baş tarafına "Bismillahirrahmanirrahim." yazılınca müşrikler bunu kabul etmediler ve onu sildirip yerine "Ey Allah'ım senin adınla." ifadesini yazdırdılar. İşte âyet-i kerime, müşriklerin bu tür itirazlarını beyan etmektedir."⁷

• "Göklerde ve yerde gizleneni açığa çıkararak, gizlediğinizi ve açıkladığınızı bilen Allah'a secde etmezler." (Neml 25. Ayet)

• "Bizim âyetlerimize öyle kimseler iman eder ki, onlarla kendilerine öğüt verildiği zaman secdelere kapanırlar ve Rablerine hamd ile tesbih ederler de büyüklük taslamazlar. (Secde 15. Ayet)

Ayetin indiriliş sebebi: "Bu âyet-i kerimenin Hz. Peygamber (s.a.v.)'e, namaz için kamet getirildiğinde bazı münafıkların Mescid-i Nebevi'den çıkmaları üzerine nazil olduğu söylenir."⁸

• "Davud dedi ki: "Doğrusu senin bir koyununu kendi koyunlarına katmak istemesiyle sana zulmetmiştir. Gerçekten bir cemiyette yaşayanların çoğu mutlaka birbirlerine haksızlık ediyorlar. Ancak iman edip de salih amel işleyenler başka. Ama onlar da pek az." Davud, bizim kendisini imtihan ettiğimizi sanmıştı. Hemen Rabbinden mağfiret diledi, rüku ederek yere kapandı, tevbe ile Allah'a yöneldi." (Sad 24. Ayet)

• "Gece ile gündüz ve güneş ile ay Allah'ın kudretinin delillerindedir. Güneşe ve aya secde etmeyin. Eğer sadece Allah'a kulluk yapmak istiyorsanız, onları yaratan Allah'a secde edin." (Fussilet 37)

• "Haydi şimdi Allah'a secdeye kapanın ve ibadet edin, gerçekten ibadet ve kulluk edin, boş temennilerle vakit geçirmeyin." (Necm 62)

Ayetin indiriliş sebebi: Nasr ibn Ali kanalıyla Abdullah ibn Mes'ûd'dan rivayette o şöyle demiştir: "İçinde secde olan sûrlardan ilk nazil olanı Necm'dir. Allah'ın Rasûlü (s.a.v.) (Bu sûredeki secde âyetini okuyunca) secde etti, arkasında olanlar da secde ettiler. Sadece bir adam secde etmedi de yerden bir avuç toprak aldı ona secde etti. Daha sonra o adamın kâfir olarak öldürüldüğünü gördüm: Ümeyye ibn Halef idi."⁹

Abdullah b. Abbas diyor ki: "Necm suresini okuyunca Rasulullah secde etti. Onunla birlikte bulunan Müslümanlar, müşrikler, cinler ve bütün insanlar secde ettiler."¹⁰

• "Karşılarında Kur'an okunduğu vakit secde etmezler, boyun eğmezler, gerçeği kabul etmezler, Allah'ın emir ve yasaklarına itaat edip uymazlar, secde etmeleri gerekirken secde etmezler." (İnşikak 21. Ayet)

7. İbn Cerir et-Taberî, Camiu'l-Beyan, Hisar Yayınevi: 6/192-193.

8. İbn Cerir et-Taberî, Camiu'l-Beyan, 21/63.

9. Buhârî, Tefsiru'l-Kur'ân: 53/4; İbn Cerir et-Taberî, Camiu'l-Beyan.

10. İbn Cerir et-Taberî, Camiu'l-Beyan.

Ayetin indiriliş sebebi: "Rivayete göre bir gün Hz. Peygamber (s.a.v.): 'Secde et ve yaklaş.'¹¹ âyet-i kerimesini okumuş, sonra da o ve yanındaki mü'minler secde etmişler. Başlarında duran müşrikler ise alkış tutup ıslık çalıyorlarmış. İşte bu âyet-i kerime bunun üzerine nazil olmuş."¹²

- "Hayır, sakın ona boyun eğme (Allah'a) secde et ve yaklaş." (Alak 19. Ayet)

Ayetin indiriliş sebebi:

17. "O zaman, kafadarlarını çağırın,

18. "Biz de zebanileri çağıracağız.

19. "Sakın ona uyma; sen secde et, Rabbine yaklaş." (Alak 17, 18, 19. Ayet)

Rivayet olunduğuna göre Ebû Cehil, "Eğer Muhammed'i namaz kılarken görürsem ensesine basacağım." deyince Allah Teâlâ bu sûreyi indirdi. Cebrail (a.s.)'ı, Muhammed (s.a.v.)'e bunu Ebû Cehil'e okumasını, sonunda da Allah'a secde etmesini emretti. Hz. Peygamber (s.a.v.) de aynen böyle yaptı. Bunun üzerine Ebû Cehil ensesine basmak için ona doğru koştu, ona yaklaşıncaya da birden gerisin geri döndü. Ona:

"Ne oldu?" denildiğinde de:

"Benimle onun arasında, ağzını açmış bir hayvan gördüm. Eğer Muhammed'e doğru yürüseydim, kesinlikle beni yutacaktı." dedi. Cebrail (a.s.) ile Mikâil (a.s.)'in, Hz. Peygamber (s.a.v.)'in iki omuzunda aslan şeklinde gözüktükleri ileri sürülmüştür."¹³

Ayeti kerimelerin içeriğine indiriliş sebeplerine baktığımızda, üzerlerinde tefekkür ettiğimizde görüyoruz ki, Müslüman başı sıkıştığında, Allaha iman etmeyenler ve onu reddedenler karşısında, alemde onu tesbih edenleri gördüğünde, kulluğunu her farkedişinde, her hata yaptığında, idraki yettiği ve yetişmediği her noktada, konumda, oluştta her şeyi bir kenara itip hızlıca secdeye giderek Rabbi'ne sığınır.

Tilavet Secdesi Yapılışı:

Tilâvet secdesini yapmak isteyen kimse, namaz secdesinde nasıl ellerini kaldırmıyorsa ellerini kaldırmadan tekbir alır ve secdeye vardıktan sonra bir daha tekbir alıp başını kaldırır. Abdullah İbn-i Mesud (r.a)'dan bu şekilde rivayet olunmuştur. Tilâvet secdesinde ne teşehhüt ve ne de selâm yoktur.

İçinde secde ayeti bulunan herhangi bir sure veya ayetleri okurken, secde ayeti üzerinden atlayıp okumamak secde etmek istenmediğini andıracağı için mekruhtur. Diğer ayetleri okumayıp da, yalnız secde ayetini okumakta ise bir sakınca yoktur. Çünkü böyle yapmak, secde etmeyi emreden ayeti bir an önce okuma isteğini gösterir. İmam Muhammed: "Kur'an ayetleri arasında üstünlük bakımından fark bulunduğu zannını doğurmamak için, bence secde ayetinden önce bir iki ayet okuduktan sonra, secde ayetini okumak daha iyidir." demiştir. Kur'an-ı Kerim'i sesli okuyan kimseye -işitenleri secde etmek mecburiyetine sokmamak için- secde ayetine gelince gizli okumayı istihsan etmişlerdir (güzel bulmuşlardır)."

Bu ayeti kerimeler ve tilavet secdesiyle, Allah'ı Teala (celle celaluhu) ve sevgili peygamberimiz Hz. Muhammed (s.a.v.) bize, "İşittik ve itaat ettik!" diyen kulun secdesini öğretmiş, göstermiştir allahualem.

Allah secde konusunda ferasetimizi arttırsın inşaallah.

Gülbeyaz UMER

11. Alak: 19. Ayet

12. Alûsî, Ruhu'l-Meanî, 30/83; Fahreddin er-Razi, Mefatihü'l-Ğayb.

13. Fahreddin er-Razi, Mefatihü'l-Ğayb.

SECDE

Seher vakti "Allahuekber, Allahuekber, Allahuekber..." zikri ile uyanıyorum. Ne muhteşem bir davet... Karşı mahalledeki yüksek binaların arasından ve mahallemizdeki Tahtalı Camii'nden gelen ezan sesine alacakaranlık eşlik ediyor. Bismillahirrahmanhirahim diyerek yatağımdan kalkıyorum, Bismillahirrahmanhirahim ile odanın penceresini açıyorum. Annem sabahın bereketi eve girsin diye her sabah ezan vakti, evin tüm pencerelerini açardı. Balkona doğru yürüyorum, sandalyeye oturup karşıdaki çam ormanlarının, bülbüllerin ve cırcır böceklerinin zikrinin eşliğinde ezanı dinliyorum ve başlıyorum kalbî duaya...

La ilahe illallah, La ilahe illallah...

Gökyüzündeki ebruli bulutlar yavaş yavaş dağılıyor, yerini masmavi bir renge bırakıyor. Gün aydınlanıyor. Sonra abdest alıyorum, her bir uzvumu yıkarken, La ilahe illellah lafzı celali dile geliyor. Avuçlarımdaki suya ve huzura davet eden Cenabı Allah'a hamdediyorum. "En faziletli amel, vaktinde kılınan namazdır. Her kim, namazı bile bile kılmaz terkederse küfre girmiş olur." (Nesai, Salat 8) (Ebu Davud) "Namazın dindeki yeri, başın vücuttaki yeri gibidir." [Taberani]

Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed Mustafa'dan (sallallahu aleyhi ve sellem) nakledildiğine göre "Kıyamette kulun ilk sorguya çekileceği ibadet, namazdır." Namazın nasıl kılındığı ile ilgili Kur'an-ı Kerim'de detaylı bilgi olmamakla birlikte sahabeler, namazın kılınışını, Hz. Peygamberi (sallallahu aleyhi ve sellem) gözlemleyerek öğrenmişlerdir. Nitekim Hz. Peygamber, sahabeye "Beni nasıl namaz kılıyor olarak gördüyseniz siz de öyle namaz kılınız." şeklinde öğütte bulunmuştur. (Buhari, Ezan, 18) "Kulun namazı düzgün ise diğer amelleri de düzgün kabul edilir. Kulun namazı düzgün değilse hiçbir ameli kabul edilmez." (Teberani) "Kul namaza durduğunda bütün günahları getirilir. Başı ve omuzları üzerine konulur, rüku ve secdeye gittikçe dökülür, o insandan ayrılır." (Taberânî, el-Mu'cemu's-Sağîr, 794)

Secde, namazın en büyük rüknüdür. Secdesiz bir namaz, namaz değildir. Secde, Yüce Allah'a gösterilen tevazunun, teslimiyetin muhteşem bir tezahürüdür. Bir hadîs-i şerifte Allah Resulu Hz. Muhammed Mustafa (sallallahu aleyhi ve sellem) şöyle buyurmuştur: "Kulun Rabbine en yakın olduğu hal secde halidir. İşte bu sebeple secdede çok dua ediniz." (Müslim, Salât 215. Ebû Dâvûd, Salât 148; Nesâî, Tatbîk 78) Huzura ulaşmanın yolu zikir ve duadan geçer. Sevgili ile bulduğumuz yerdir secde. Secde huzurdur, secde duadır. Cenabı Allah'a en yakın olduğumuz, manevi haldir. Kul Rabbinin huzuruna geldiğinde en güzel kıyafetlerini giymeli, en güzel kokuları sürmeli ve ihlas ile varmalı huzura. Başlamalı Rabbi ile konuşmaya... Kul, secdeye geldiğin de "Sübhanerabbiye'l-a'lâ: En yüce olan Rabbin her türlü kusurdan uzaktır." tesbihatı ile Allah'a hamdetmeli, tövbe etmeli yani teslim olmalıdır.

Nerede göz yaşı dökülürse oraya rahmet dökülür. Gözyaşı insanı kemale erdirir. Allah ile dost eder, gözden akan yaş kalbi yumuşatır. Rabbinin huzurunda gözyaşı ile eğilen kul, kalbini kibirden arındırmış olur. "Görmüyor musun ki göklerdekiler, yerdekiler, güneş, ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve insanlardan birçoğu, şüphesiz bizzat Allah'a secde ediyor." (Hac suresi 22- 18. Ayet) O halde Gönül seccadenizi serin Arş-ı Alaya, sevgiliye her vakit hamdedin, teşekkür edin. Siz isteyin "O" versin. O Allah ki sizi davet eder; secdeye, duaya, temizlenmeye... Dilimizde Allah, kalbimizde Allah, teslim olalım sevgiliye...

AseI TOPRAK

SECDE ETMENİN PSİKOLOJİSİ

Psikolojik hastalıkların en büyük sebeplerinden biri kibirdir (büyüklenme). Kendini diğerlerinden üstün gören, beğenilmeyi ve alkışlanmayı bekleyen bu yapıdaki kişiler; çoğu zaman dışa bağımlı, daha fazla çalışmak ve enerji harcamak zorunda kalan, huzursuz kişilerdir ve başarısızlık karşısında öfkelenirler. Hem kendisini hem çevresini hem de gelecek yaşantısını huzursuzluğa iten bu insanların; ilk kibirlenenin şeytan olduğunu hatırlayıp büyüklenmenin şeytanın ahlakı olduğunu fark etmeleri lazım gelir.

Şeytan da diğer melekler gibi Allah'ın rahmet eli altında yaşarken ilk günahı (secde etmeyerek) büyüklenme ile işlemiştir. Adem'e secde etmediği için rahmetten uzak kalan şeytanın hedefi insandır. Bu nedenle insan gün ve gece boyunca büyüklenme eğilimleri ile yüz yüzedir.

Kibir hastalığının zıttı ise nefsin ve şeytanın esaretinden kurtaran, gurur ve bencillik gibi hastalıkları tedavi eden, vakar ve tevazu duygularını artıran secdedir. Secde etmek bir kabul, güvenme, yakınlaşma ve ümitle bağlanma olayıdır. Secde, kişinin kendi iradesini Allah'a teslim etmesi, Allah'ın mutlak hakimiyet ve oto-ritesini kabul ederek baş eğmesidir. Secde, günümüz iletişim çatışmalarının ve üstünlük yarışının insan üzerinde bıraktığı olumsuz psikolojik etkilerden insanı çıkaran, adeta bir gönül şarjörüdür. Secde bütün bu dünya telaşının içinde insanın bir köşeye çekilip, usulca boyun eğip, güven ve umutla yeniden doğrulmasıdır.

Sağlıklı kişiler kuvvetli ve zayıf taraflarını şuurlu bir şekilde görüp bunları kabul eden kim-selerdir. Secde ile Allah karşısında zayıflığını ve acziyetini kabul etmek insana diğerleri ve dünya ile olan ilişkisinde güç katar. Kuvvetli olmak Ebu Hureyre'nin naklettiği bir hadisi şerifte "Güçlü adam, insanları güreşte yenen değil, öfkelenmediği zaman nefsini yenen kimsedir." diye geçmektedir. Kibri güç, zorbalığı otorite gibi görmenin zayıflık olduğunu; alçak gönüllülük, merhamet ve cömertliğin ise asıl güç olduğunu görüyoruz.

İnsanı Rabb'ine yaklaştıran, psikolojisini ve ilişkilerini düzenleyen; kulun secde ile Rabb'ine yakınlaşması ve ondan istemesidir. "Secde hali, kulun Rabb'ine en yakın olduğu andır. İşte orada çok dua ediniz." (Ebû Dâvud, c. 2, s. 33; Riyâzü's-Sâlihîn, c. 3, s. 82) Şu var ki Allah'ın rahmetini hiçbir şey önleyemez. Dolayısıyla selamet ona tevazu ile baş eğip teslim olmaktır. Doğru yola Allah hidayet eder.

GÖĞE BAKMAK PEYGAMBER SÜNNETİDİR

İnsanoğlu varlığının her döneminde merakının peşinden gitmiş ve bu durum bilimsel bilginin ortaya çıkmasına yol açmıştır. Sorgulama, araştırma, deney, gözlem, ispat ve bir tez ile ortaya koyma olarak basitçe sıraladığımız düşünme şeklinin temelini Basralı Hasan atmıştır. Yapmış olduğu çalışmalar sebebiyle ayın üzerindeki 32 km çapında 2 km derinliğindeki bir krateri "**Alhazen**" adı verilmiştir. Basralı Hasan bir optik kitabı olan Kitab el-Manazir'i yazarak, araştırmalarını ve bunu destekleyen deneylerini tüm detaylarıyla orada toplamıştır. Böylece başkaları da bu deneyleri yaparak onun çalışmaları üzerinden yeni bilgilere ulaşabilmıştır. Günümüzde de bu sistem üzerinde çalışmaya devam eden ve her an yeni bir keşif için saatlerce çalışan gerek ulusal gerek uluslararası çalışma merkezleri görüyoruz . Bunlara LIGO¹ , NASA² ,CERN³ , Mauna Kea gözlemevi (Hawaii), Paranal gözlemevi (Şili), uluslararası uzay istasyonu örnek verilebilir.

Basralı Hasan gökyüzüne sorgulayarak ve araştırarak bakan insanlardan yalnızca biridir. Ondan önce ve sonra da meraklı zihinler bilinmeyen peşine düşmüştür. Bugün bilim insanlarımız gökyüzünde neler görüyorlar?

"Ağustos 2017 yılında bilim dünyası yeni bir keşif açıkladı. Bu keşif iki nötron yıldızının çarpışmasıydı. Peki, nedir nötron yıldızı? Bizi neden ilgilendiriyor? Dünyaya bir etkisi var mı? Bize yakın mı? Patlıyor mu? Ölecek miyiz?"

Evet, hepimiz öleceğiz!!

Fakat bahsedilen nötron yıldızları zaten bizden 130 milyon yıl önce ölmüştü. Biz ancak etkisini fark edebildik. Nötron yıldızlarının oluşumu şöyle; büyük yıldızlar patladığında geriye yıldız çekirdekleri kalır ve bunlar yoğunurlar. Sıkıştırılmış olan bu yıldız çekirdekleri bir şehir kadar büyüklüğe sahiptirler. Ancak o kadar yoğunurlar ki yıldızdan bir çay kaşığı alsak 1 milyon fil ağırlığındadır. Bizden 130 milyon ışık yılı uzaklıkta olan bu yıldızlar birbirine yaklaşmaya bir hızla dönmeye başladılar. Einstein uzay zamanı bir çeşit kumaşa benzetir. Kumaş üzerindeki kütleler onu eğip bükerek, bu kütle ne kadar bükülürse onun hacminin çeperindeki uzay zamanda o kadar bükülür. Bu kütleli cisimler bazı özel durumlarda hızlanmaya başlar ve bu eğriliği değiştirerek dışarıya doğru dalgasal biçimde ışık hızında yayılmasını sağlarlar. Buna kütle çekimsel dalga deniyor. İşte bu iki nötron yıldızının oluşturduğu dalgalar ışık hızıyla yayılmaya başladı. 130 milyon yıl sonra 17 ağustos 2017 'de Dünyadaki dedektörler (70 kadar gözlemevi) tarafından kaydedilmiştir.

Çarpışma sonucu oluşan büyük ateş topuna KILONOVA denir. Bu kilonovada Dünya'nın kütlelerinin 200 katı kadar altın ve 500 katı kadar platinyum olduğu düşünülüyor. Bu tespiti yaparken elementlerin kendilerine ait olan elektromanyetik etkisi göz önüne alınıyor. Patlama sonucunda da altın ve platin elementlerin olduğu tespit edilmiştir.

Periyodik tablodaki elementleri tanıyoruz. Fakat bazılarının nasıl oluştuğunu bilmiyoruz. Özellikle ağır elementlerin Dünya'da oluşma ihtimali yok. Çünkü bu elementlerin oluşturmaya güneşin dahi kütlesi yetmez. Ancak kilonova patlamasında gördük ki altın ve platin gibi ağır metal içeriği olan madenler ortaya çıkabiliyormuş. Tabii ki açıklanamayan durumlar var. Bir patlama var ama patlayan kısım yıldızların %5 ini oluşturuyor. Geri kalan patlamayan %95 lik kısımda ne oluştu? Yine bir bilinmezlik..."⁴

Elbette ki bilememek bizler içindir. Allah c.c her şeyi bilen ve görendir. Bizler yalnızca onu ve yarattıklarını tanımaya çalışırız. Hz. Peygamberin (s.a.v) naklettiği bir hadis-i kutside şöyle geçer: "Ben gizli bir hazine idim bilinmekliği istedim ve mahlukatı yarattım."⁵ Keşif, onu keşif.

Gökyüzüne baktığımızda çıplak gözle güneş, ay ve yıldızları görüyoruz. Gece karanlığında parlayan yıldızlar adeta kandil gibi; ancak geriye kalan kısımda karanlıkta ne var ? Yahut gündüz olunca mavi gökyüzü neden mavi? Geçmişte bunları boşluk olarak algılıyorduk. Fakat öyle olmadığını bize neredeyse 1400 sene önce Hz. Peygamber haber vermiştir:

"Artık üstlerindeki göğe bakalar ya! Biz onu nasıl bina etmişiz ve süslemişiz; hiçbir gediği yok!"⁶

"Yedi göğü birbirine uygun bir şekilde yaratan O'dur. O Rahman'ın yarattığında hiçbir nizamsızlık göremezsin. Haydi, çevir gözünü görebilir misin hiçbir çatlak ve kusur?"⁷

Bilim dünyası çok da uzak olmayan bir zamanda ancak bu aydınlığa erişebilmiştir. Uzayda çekilen fotoğraflar ve onlar üzerinde yapılan görünür ve kızılötesi ışık uygulamaları bize evrendeki gaz , toz, hidrojen, helyum, ve diğer gaz partikülleri hakkında bilgi vermiştir. Birbirini tamamlayan mükemmel bir nizam içinde evren hareket halindedir.

Bakışlarımızı çevirip süslü geceyi izlediğimizde, bazen bir fikir kaynağı iken bazen de tefekküre açılan bir kapı oluyor gökyüzü. İbrahim peygamberin tefekkürü ne de güzeldi, o batmayacak olan Allah'ı buldu. Ben de yazının son kısmında üstadımızın dilinden Hz. İbrahim kıssasını aktarmak istedim. *" İbrahim (as) daha peygamber olmadan annesi onu mağaraya bıraktığında henüz parmağını emiyordu. Ancak İbrahim (as) 1 günde 10 günlük, 10 günde 100 günlük, 100 günde 1000 günlük çocuk büyümesi gerçekleştiriyordu. 13-14 yaşına geldiğinde 30 yaşında gibi görünüyordu. 13-14 yaşındaki İbrahim peygamber gece çok kısa bir an dışarıya çıkıp yıldızları görüyor. Gece dışarıya çıkıyor çünkü annesi ona kimseye görünmemesini söyledi. Çünkü dönemin hükümdarı Nemrut onun çevresindeki büyücüler, kahinler ve din adamları İbrahim (as) yaşadığını biliyor ve her yerde İbrahim'i (as) arıyorlar. Bu yüzden gece merak edip bir anlığına dışarıya çıkıyor. Ve yıldızlar ona parlak geliyor. Denilir ki İbrahim'in (as) gördüğü yıldız "Süreyya yıldızı" ve diyor ki benim ilahım bu olmalı. Ancak ay kendini gösterince diyor ki hayır bu ondan daha parlak benim ilahım bu olmalı. Bir müddet sonra sabah güneş çıkınca ay ve yıldız kayboldu. O zaman dedi ki benim ilahım bu olmalı çünkü bu çıkınca bütün hepsi söndü. O da batınca "Ben batanları sevmem." dedi.*

Velhasılı geçmişten günümüze kadar gökyüzüne bakanlar daima bir şeyler bulmuştur. Kimi sükunet ve dinginlik kimi korku ve endişe kimi bilimsel çalışmalarına bir yenisini kimi de Rabb'ini. Ne gördüğümüz ve göreceğimiz istidadımızla, aklımızla, duygumuzla ilişkilidir. Fakat şu da kesindir ki tazelenmek ve perdeleri kaldırmak için putlarımızı yıkmamız gerekir. O zaman pirimiz Hazreti Mevlana'nın öğüdüyle bir peygamber sünnetine uymuş olacağız:

" Sen İbrahim gibi ol. Sen de de ki batanları sevmem. Ben diri olan, batmayacak olan Allah'ın kuluyum, onu sev !"

Âmine GÜNEŞ

1.Lazer İnterferometre Kütle Çekim Dalga Gözlemevi .
2.ABD-Ulusal Havacılık ve Uzay Dairesi
3.Avrupa Nükleer Araştırma Merkezi
4.<http://barisozcan.com/iki-yildiz-carpisirsane-olur/>
5.Acluni, keşfü-l Hafa /132
6.Kaf/6
7.Mülk/3
8.<https://youtu.be/01WpTpGQBx8>

ÇAY SOHBETLERİ

Varlık alemindeki yüz binlerce denizler ve balıklar o ikram ve ihsan huzurunda secde ederler. Nice ihsan yağmuru yağdırdı da deniz, inciler saçıcı bir hale geldi. Nice kerem güneşi nur saçtı da bulut ve deniz cömertlik öğrendi. [cilt-1/505/6/7]

Ey gönlü cömert, sohbeti rahmet, lokması bereket olan yolcu! Bir çay eşliğinde bizlere vereceğin nasihatleri can kulağıyla dinliyoruz...

-Eğer çirkinin resmini yapmayı bilmezse ressam nakıstır. İşte bu yüzden Allah hem kâfirin yaratıcısıdır hem müminin. Bu yüzden küfür de Allah'lığına şahittir iman da. İkisi de ona secde eder. Fakat bil ki mümin, Allah rızasını arar, maksadı onun rızasını almaktır. [Mesnevi, cilt-2/2542/43/44] Allah'ın rızasını aramada bizlere nasihatiniz nedir?

-Allahın rızasını gözetmek ve o rızayı arama bilinci ince ahlak sahibi kişilerin en güzel vasıflarından biridir. Bu kişiye örnek en güzel insan Peygamber Efendimiz Muhammed Mustafa (s.a.v) hazretleridir. O ki her bakışta, her konuşmada, her bir davranışta ve her bir nefeste bu rıza üzere yaşamış, bu rıza üzere amel etmiştir. Oysa ki bizler "Allah rızası" adı altında günümüzde aslında o rızaya uygun olmayan birçok fiilde bulunup vicdanımızı rahatlatmaktayız. Kiminin namazda, kiminin iyilikte, kiminin belki de bir hayvana su vermekte aradığı "Allah rızasını" Peygamber Efendimiz (s.a.v) gibi aslında her anımızda, hayatımızın tamamında yaşamalıyız.

-Kardeş iğne yarasına sabret ki gavur nefsin iğnesinden kurtulasın. Varlıkların kurtulmuş olanlara felek de secde eder, güneş de ay da. Vücudunda nefsi ölen kişinin fermanına güneş de tabidir bulut da. [Mesnevi, Cilt-1/3001/2/3] Vücudumuzda nefsi öldürmede bizlere nasihatiniz nedir?

-Bu sorunun cevabını asırlara damga vurmuş nefisle mücadelede aşıkliğe ulaşmış Yunus Emre'den vermek isterim:

Dövene elsiz gerek	Ele geleni yersin
Sövene dilsiz gerek	Dile geleni dersin
Derviş gönülsüz gerek	Böyle dervişlik dursun
Sen derviş olamazsın	Sen derviş olamazsın

Sanırım bu satırlardan sonra söylenecek söz kalmıyor. Rabbim hepimizi nefisle mücadelede muzaffer kılsın inşallah.

-Uluların gönülden başka mescidi yoktur. Herkesin secdegâhı olan velilerin gönül mescitlerinde Allah vardır. Allah erinin gönlü derde düşmedikçe Allah hiçbir milleti ruzuay etmemiştir. [Mesnevi, Cilt-2/3110/11/12] Gönül derde düşenlere nasihatiniz nedir?

Siz bu beyti okuyunca inanın ki kalbimden "gönül derde düşmüş o aşığı bulmak gerek" geçti. Gönülünde o dertten zerre olmayan benim gibi birinin, o dertli aşıklara nasihat etmesi haddimi aşmaktan başka bir şey olmaz. Rabbim gönlümüzü derdi ile dertlendirsün, ömrümüzü dertlilerle bir ve beraber eylesin inşallah...

Bugünün sahibi de odur yarının sahibi de. Her ana sahip olan, önünde durup durur. Soruları soran onundur, cevapları veren onundur. Yazı yazan da onundur yazıyı okuyan da onun...

NEYLESİN TALİP

Gece vaktinde sokak lambasının altında,
Talibe bakan o gözlerde kaybolmasın da neylesin talip?
Yağmur olup yüzüme yağmak istediğinde ,
Bu sevda denizine dalmasın da neylesin talip?
Yağan yağmur damlalarıyla sesini duyurduğunda,
Her şeyden geçip de bu sese kulak vermesin de neylesin talip?
Baktıkça baktıran , ağlatan, şiirler yazdıran,
Bu deli sevdanla sevdalanmasın da neylesin talip?
İsmi sayıklarken yüreği yandığında, ciğeri yandığında,
Bir kova su ile sakinleşeceğine inanmasın da neylesin talip?
Yârin etrafına pervane edip akli aldığında,
Sen'den olan emir sahiplerine uymasın da neylesin talip?
Sen'in kızman nurdur, Sen'den gelen bir kelamı,
Diğerlerinden duyduğu bin kelama değişmesin de neylesin talip?
Sen'in narın bana güldür. Sen'den gelen bir cefayı,
Diğerlerinden gelen bin sefaya değişmesin de neylesin talip?
Yar gönlüme nur koydu, nuru nar olduğunda,
Kahrın da hoş lütfun da hoş demesin de neylesin talip?
Gülüşün , gözlerin , sözlerin, adımı zikredişin... ahh!
Sen'den gelen güzellikler gitmesin diye yakarmasın da neylesin talip?
Yar gönülde nefis kalelerini yıktı, kabe taşlarından evini yaptı.
Secdelere kapanmasın da neylesin talip?
Masiva tozunu gönülden atmışken, toparlandığında,
Tevhidi sarmaşık edip kapına dolanmasın da neylesin talip?
Gönlünden taşırdığı, bedeninden sızdığı, aşkın kanı
Kimseler görmesin diye gayret etmesin de neylesin talip?
Yüreğinden akan kanla aşkın abdestini almışken,
Mansur gibi dâr ağacına koşmasın da neylesin talip?

Edibe Zehra İPAR

ÇOCUK YETİŞTİRİRKEN BİREYSEL ÖZGÜRLÜKLERİNE DİKKAT ETMENİN VE SEÇENEKLER SUNMANIN ÖNEMİ

Ebeveynler çocuklarını yetiştirirken kendi çocukluklarındaki öğretilerden de faydalanır. Ancak bu öğretilerin çocuk yetiştirdikleri zamanın şartlarına göre uyarlanması gerekir. Yetiştirdikleri çocuğun ayrı bir insan olduğu ve doğal olarak farklılıklar yaşanabileceği unutulmamalıdır.

Örneğin önceden anneler çocuklarına çok sert bir şekilde yapmaları gereken şeyleri söyler, çocuklar söylenenleri hızlıca yapardı. Ancak günümüzde bu sert tavrı sürdüren anne babalar çocukları ile problemler yaşamaktadır. Sert söylemler işe yaramadığında devreye giren **“Eğer ödevin biterse tabletinle oynayabilirsin.”** gibi cümleler çocukların özgürlük alanlarını kısıtlamakta ve alternatif olmayan bir zorunluluk haline gelmektedir. Böylece çocuk isteksiz bir şekilde, öğrenmek için değil bir an önce yapıp kurtulmak için yapması gereken işe yönelmektedir.

Kişilerin zorunlu olarak yaptığı ve seçerek yaptığı işlerdeki motivasyonunu ölçmeye çalışan bir deneyde oluşturulan 2 gruba 6 farklı küp veriliyor. İlk gruptaki deneklere 6 küp verilerek 3 tanesinden çeşitli şekiller oluşturulması isteniyor. İkinci gruptan ise 6 küpün içindeki 3 küp belirlenerek bu 3 küpten şekil oluşturmaları isteniyor. Yani 1. grup seçme hakkında sahipken 2. grup seçme hakkına sahip olmuyor. Deney sonucunda hangi grubun küplerle daha fazla vakit geçirdiği inceleniyor. Yapılan incelemede, seçme hakkına sahip olan çocukların küplerle daha fazla vakit geçirdiği, seçme hakkı olmayanların ise kısa sürede sıkıldığı görülüyor. Anlaşıyor ki seçme hakkının olması bir işi yapma motivasyonunu artırıyor. Yani seçim hakkımızın olmadığı şeyler bize sadece yapılması gereken bir iş olarak gözükürken, bizim seçtiklerimiz sorumluluk almamıza sebep olur ve dolayısıyla daha istekli bir şekilde yapmamızı sağlar.¹

Seçme özgürlüğüne sahip olmayan çocuklar tablet, bilgisayar gibi seçim özgürlüğü veren birtakım teknolojik ürünlere veya ebeveynleri dışındaki kişilere yönelebilmektedir. Çocukların sıkça vakit geçirdiği tablet, bilgisayar oyunlarını geliştiren kişiler bu durumu göz önüne almış, çocuklara seçme hakkı veren uygulamalar geliştirmişlerdir. Oynadıkları oyunda seçenekler arasında istediği yere gidebilen, istediği profili oluşturabilen, istediği arkadaşları seçebilen çocuklar bu ortamlarda motivasyonları yüksek bir şekilde ve uzun bir süre durmaktadır.²

Bir kimse nafil oruç tutmak istediğinde de 5 farklı alternatife sahiptir. Ayın başında, ortasında ve sonunda tutmak, haftalık pazartesi ve perşembe günleri tutmak, bir gün boş bir gün dolu tutmak bu alternatiflerden bazılarıdır. Kişi durumuna göre kendini analiz eder ve gücünün yettiğini tercih ederek oruç tutar. Allah dahi bizleri zorlamazken bizler çocukların üzerinde her alanda zorunlu kurallar koyarak zorlayacağız diye uğraşırız.

Çocuklar üzerinde yap, yapma diyerek tek bir seçenek sunmak, çocukla ebeveyn arasında doku uyumsuzluklarına sebep olmaktadır. Çocukların bireysel özgürlüklerine helal dairede müsaade edilmelidir. Bu çocukların bireysel hakkıdır. Örneğin telefon kullanmak çocuğun haberleşme özgürlüğüdür. Eğer haberleşmekten çıkıyor ve sınırı aşıyorsa kural koymak, uymazsa yeniden farklı kurallar koyarak haberleşme amacıyla kullanmasını sağlamaya çalışmak gerekir. Telefon oyun gibi kullanılıyorsa ayrı bir kural koyulmalıdır. Örneğin telefonu sadece tatil günlerinde vererek istediği kadar oynayabileceği, bilinçli bir şekilde kullanana dek bu şekilde kullanacağı söylenebilir.³

Seçenekler sunarak sorumluluk kazandırmak ve bireysel özgürlüğü sağlamak için şu konulara da ayrıca dikkat edilebilir:

Ebeveynlerin tutum ve davranışları tutarlı ve tahmin edilebilir olmalıdır. Anne babasının ne zaman ne diyeceğini bilemeyen, sürekli karar değiştiren ve bir gün izin verip diğer gün izin vermeyen tutumlarını gözlemleyen çocuk ne yapıp ne yapmaması gerektiğini tam olarak kestiremez.

Kurallar mantıklı olmalıdır. Çocuklara koyulan kurallar ve önüne sunulan seçeneklerin neden koyulduğu çocuklara açıklanmalıdır. Neden kurala uyması gerektiğini anlamayan çocuk sadece o anı geçiştirmek için kurallara uyar ve durumu içselleştiremez. Örneğin yukarıdaki örnekte telefonu bilinçli bir şekilde kullanması gerektiği çocuğa aktarılmakta ve tamamen yasaklayarak keskin bir şekilde olay kapatılmamaktadır. Tatil gününde telefonu eline alan çocuğa, bilinçli kullanmayı öğrenene dek her hafta fırsat tanınmaktadır.⁴

Özetle çocuklara helal dairede seçenekler sunmak ve bireysel özgürlüklerine müsaade etmek çocukların sağlıklı bir şekilde gelişimi için oldukça önemlidir. Yapması gereken şeyi söylemek yerine seçenekler sunmak karar verme becerilerini geliştireceği gibi çocukların kuralları anlamaları ve öğrenmeleri için yeni fırsatlar oluşturmaktadır.

Ayşe YEŞİL

1,2,4 Bolat, Özgür, Beni ödülle cezalandırma, Doğan Kitap, 2016.
3 Üstad Mustafa ÖZBAĞ'ın 11 Mayıs 2019 tarihli Bursa Gündüz Bayan Sohbeti.

ÇÖREK OTU

- “Şu çörek otunu kullanmaya devam edin, çünkü onda ölümden başka her hastalığa şifa vardır.” Hadis-i şerif (*Sünen-i İbn-i Mace, C.9. H.no:3447*)
- “Muhakkak ki kara habbede samdan başka her derde bir şifa vardır. Sam, ölümdür. Kara habbe ise kendisine şuniz denilen çörek otudur.” Hadis-i şerif (*Sahih-i Müslim, C.7. H.no:88*)”
- Yâ Alî! Yemeklere çörek otu koy. O, ölüm hâriç her derde devâdır.” Hadis-i şerif (*Menâkıb-ı Cihâr Yâr-i Güzîn s.345*)

Çörekotu, çok eskiden beri bilinen bir kültür bitkisi olup yaklaşık olarak 30 cm yüksekliğinde, yaz aylarında mavi ile yeşil renkte çiçekler açan, otsu bir bitkidir. Bu bitki ekin tarlalarında ve yol kenarlarında sıklıkla görülebilir. Ülkemizde yetişmektedir ve en çok Ege ve Trakya bölgelerinde çörek otu ekimi yapılmaktadır.

Çörek otunun;

Bakteriyel üremeye engel olma veya bakterilerin öldürülmesi (antibakteriyel),
Mantar önleme(antifungal),
Virüs önleme(antiviral),
Sıtma gibi hastalıkların tedavisi(antiprotozoal),
Vücutta meydana gelen alerjik tepkileri azaltma veya yok etme(antihistaminik),
Tahrip edici özelliğe sahip hücreleri yok edici, kansere karşı koruyucu olma (antioksidan),
Vücudun iltihabî tepkisini önleyici olma(antienflamatuar),
Bağışıklık artırıcı (immunostimülant) gibi etkileri bilimsel olarak kanıtlanmıştır.
Özellikle de astım, hipertansiyon, öksürük, bronşit, baş ağrısı, egzama, grip, ateş, baş dönmesi gibi birçok hastalıklarda kullanılmaktadır.

MUSTAFA ÖZBAĞ'IN TAVSİYESİ:

Kilo almak isteyen, tok karnına 1 tatlı kaşığı çörek otu;

Kilo vermek isteyen, aç karnına 1 tatlı kaşığı çörek otu çiğneyebilir.

Melike YILDIZ

SİSTEMİK LUPUS ERİTEMATOZ

“Biz Kur’an’dan, mü’minler için şifa ve rahmet olacak şeyler indiriyoruz. Zalimlerin ise Kur’an, ancak zararını artırır.” (İsrâ, 82)

Lupus hastalığı, (sistemik lupus eritematoz) bağışıklık sisteminin hiperaktif hale geldiği ve normal sağlıklı dokulara saldırdığı kronik bir bağışıklık sistemi hastalığıdır. Bu durum eklemlerde iltihaplanma, şişme ve deri, böbrekler, kan, kalp ve akciğerlerde hasarlara sebep olur. Lupus hastalığında, bağışıklık sistemini antijenler ve sağlıklı doku arasında ayırım yapamaz. Bağışıklık sistemi antikoru sadece antijenlere değil, sağlıklı dokuya karşı da yönlendirmesine yol açar. Bunun sonucunda vücutta şişlik, ağrı ve doku hasarı oluşur. Hastalık, bazen ateş ile başlayarak enfeksiyonu taklit edebilir veya sinsi bir şekilde aylar ve yıllarca ateş, yorgunluk, halsizlik semptomları ile seyredebilir. Klinik seyir haftadan ciddi gidişe kadar değişebilir, tipik olarak değişen sürelerde remisyon ve alevlenmeler görülür.

Lupus hastalığının tam olarak nedeni bilinmiyor olsa da çevresel ve genetik faktörlerin hastalığın oluşumunda önemli etkisi olduğu düşünülmektedir. Ayrıca hormonlar, geçirilen hastalıklar ve kullanılan ilaçlar da lupus oluşumunu etkileyebilmektedir. Bunları şu şekilde inceleyebiliriz:

***Çevre:** Yapılan bazı araştırmalarda güneş ışığı (UV), sigara, stres ve silika tozu gibi toksinlere maruz kalma gibi potansiyel tetikleyicilerin lupus hastalığına yakalanma riskini arttırdığını tespit edilmiştir.

***Genetik:** Bir ailede lupus öyküsü olması, kişiyi bu durumu yaşamak için biraz daha yüksek risk altında bırakabilir.

***Hormonlar:** Bazı çalışmalar östrojen seviyelerinde artış gibi anormal hormon düzeylerinin lupusa katkıda bulunabileceğini düşündürmektedir.

***Enfeksiyonlar:** Doktorlar hala sitomegalovirüs, Epstein-Barr veya hepatit C gibi enfeksiyonlar ile lupusun nedenleri arasındaki bağlantıyı inceliyorlar.

***İlaçlar:** Hidralazin (Apresolin), prokainamid (Prokanbid) ve kinidin gibi bazı ilaçların uzun süreli kullanımı, ilaca bağlı lupus eritematozus olarak bilinen bir lupus türüyle bağlantılı bulunmuştur.

Lupus riskini arttırabilecek faktörler şunlardır:kadın olmak, 15-45 yaş arası, ailede lupus hastası olması.

Hastalığın belirtileri ise kişiden kişiye tamamen farklılık göstermekle birlikte genel olarak şu şekildedir:

*Burundan yanaklara doğru yayılan **kelebek tarzında** cilt döküntüleri

*Güneşe maruz kalma ile ortaya çıkan veya kötüleşen ışığa duyarlılık

***Raynoud fenomeni** (soğuk veya stres altında el ve ayak parmakları gibi vücudun uç noktalarında gelişen solukluk, morarma ve sonra kızarmayla giden bir damarsal bozukluk durumu),

*Ağız içinde yaralar,

*Yorgunluk

*Ateş

*Göz kuruluğu

*Baş ağrısı, kafa karışıklığı ve hafıza kaybı

***Artritler**, özellikle küçük eklemlerde sabah tutukluğu ve eklemlerde ağrı, şişme veya artropati

***Akciğer ve kalp zarında** inflamasyona bağlı sıvı artışı (plörezi, perikardit); nefes alıp vermekle veya devamlılık gösteren göğüs ağrısı.

***İdrarda** kan veya protein olması veya böbrek fonksiyonunda bozukluk, ödem gelişmesi.

SLE ‘da tamamen küre ilacak bir tedavi mevcut değildir yapılan tüm tedaviler semptomların azaltılması ve zaman içinde oluşacak organ hasarlarının önlenmesine yöneliktir.

Şu şifalı iki şeye devam ediniz: Bal ve Kur’an.

(İbn-i Mace, C.9. H.no:345Beyza Çelik

SÖZCÜKLER BİR DÜNYA

Letafet: Güzellik,
hoşluk,
yumuşaklık,
incelik.

Zarafet: Zariflik,
naziklik, kibarlık.

Atıfet: 1. İyilik,
bağış, lütuf.
2. Karşılık
beklemeden
gösterilen sevgi.

Fazilet: Erdem.

Uhuvvet: Kardeşlik.

Basiret: Doğru
görüş, sezgi, kalp
ile görme.

Kemiyet: Nicelik,
miktar, sayı.

Keyfiyet: Nitelik.

Zafiyet: Arıklık,
zayıflık.

Metanet: Dayanma,
dayanıklılık,
sağlamlık.

Vahamet: Vahimlik,
tehlikelilik,
korkunçluk.

Fetanet: Akıllı ve
zeki.

MİNİK ELLER İŞ BAŞINDA

MALZEMELER

- 12 adet kağıt bardak
- 12 adet renkli top
- 4 adet renkli boya kalemi
- A4 kağıdı

HAZIRLANIŞI VE OYNANIŞI

Oyunu oynayacak olan kişiler (anne, baba ve çocuk) karşılıklı olarak otururlar. Önlerine 4'er adet kağıt bardağı yan yana dizerler. 4'er adet de farklı renkte top alırlar. Çizgisiz kağıtlara boya kalemleri ile renk örüntüleri hazırlanarak kartlar oluşturulur. Ters çevrilmiş olan renk kartlarından birisi seçilerek kartın üzerindeki renk örüntüsünü toplar ile kağıt bardaklara aynı şekilde en hızlı hazırlayan renk kartını alarak bir puan kazanır ve bu şekilde en çok renk kartı kazanan kişi oyunu da kazanmış olur.

1. AŞAMA

2. AŞAMA

3. AŞAMA

RENKLİ TOPLAR OYUNUN FAYDALARI

- El ve göz koordinasyonunun gelişimini destekler.
- Çocuğun ellerinin hızlanmasına katkı sağlar.
- Dikkat ve konsantrasyonu geliştirir.
- Renk kavramını pekiştirir.

OKUL ÖNCESİ OYUNLARININ ÖNEMİ

Oyun, çocuk gelişimi açısından birçok alanda fiziksel, duygusal, zihinsel, sosyal ve dil gelişimini destekleyerek oynayarak öğrenmesini sağlar. Birçok oyunla çocuklar hayal dünyalarını geliştirerek kendi yeteneklerini öne çıkarabilirler. Oyunlar çocukların hem yetişkinlerle hem de kendi yaş grupları ile iletişimini sağlayan en iyi yöntemlerden biridir.

Gülistan GÜLDAĞ

İLK MÜSLÜMAN:

HATİCE'TÜL KÜBRA

Mekke'nin putlara, zevk u sefaya teslim olduğu; kadınların bir eğlence aracı gibi kullanıldığı dönemlerde dahi iffetini muhafaza etmiş, Tahire diye anılan İbrahimî bir hanımefendi. Putperestliğin en zirvede yaşandığı dönemlerde Tevhid inancını yitirmeyip Yüce Allah (celle celaluhu) tarafından gönderilecek bir kurtarıcı beklemekteydi. Kureyş eşrafından büyük bir tüccar olan Huveylid'in kızı Hz. Hatice (radiyallahuanh) Mekke'nin en zengin kadınıydı. Kendisiyle evlenmek isteyen, mehir olarak servet vaat eden birçok erkek olmasına rağmen o bütün teklifleri geri çeviriyordu çünkü gönlü yüce ahlak sahibi birini arıyordu.

Hz.Hatice(radiyallahuanh) o dönem Mekke'de dürüstlüğü ve doğruluğu ile tanınan, güzel ahlakıyla herkesin sevgisini kazanmış Muhammed'ül Emin olarak anılan 25 yaşlarında bir gencin namını iştir ve kendisine kervanlarını emanet eder. O dönem zengin Kabile reisleri bakire kızlarını Hz.Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'le evlendirmek istiyor fakat o reddediyordu. Hz. Hatice (radiyallahu anh) validemiz kendisiyle evlenmek istediğinde iki kez evlenmiş, 3 çocuklu ve 40 yaşlarında bir kadın olmasına rağmen Peygamber Efendimiz, amcası Ebu Talib'e danışarak teklifi hemen kabul eder. Çünkü Hz. Hatice (radiyallahu anh) iffeti, nezaketi, şefkati, güler yüzlülüğü ve güzel ahlakıyla tüm Mekke eşrafınca tanınırdı. Bu muazzam özelliklerin önüne hangi fani suretin güzelliği geçebilirdi ki? Elbette en güzele güzel yakışırdı...

Nikahları kıyıldığı gece Hz. Hatice (radiyallahu anh) eşine "Evine gelebilirsin, benim evim senin evindir, ben de senin cariyenim." buyurmuştur.¹ Daha Hz. Muhammed (sallallahu aleyhi ve sellem)'e peygamberlik inmeden, secde emredilmeden ve Rasulullah (sallallahu aleyhi ve sellem) "Şayet ben bir insanın başka bir insana secde etmesini emredek olsaydım, kadına kocasına secde etmesini emrederdim."² hadis-i şerifini buyurmadan önce bütün benliğiyle eşine teslim olup o günden sonra da hep aynı muhabbet ve teslimiyetle Rasulullah'ın (sallallahu aleyhi ve sellem) en büyük destekçisi oldu. Gelecekte bu ev İslam'ın temellerinin atıldığı İslam nurunun dünyaya yayılacağı merkez olacaktı.

Rasulullah(sallallahualeyhivesellem)'e peygamberlik gelip de Nübüvvet güneşi Mekke'den doğmaya başladığında zevcesi Hz.Hatice(radiyallahuanh) hiç şüphesiz eşini tasdikledi ve şahadet etti. İlk inanan ve Rasulullah(sallallahualeyhivesellem)'den sonra ilk namaz kılıp secdeye varma şerefine nail olan insan oldu. Eşine duyduğu sevgi öylesine derin ve güçlüydü ki O'nun için gördüğünü sevmek görmediğini sevmeye basamak oldu. O günden sonra bütün servetini İslam yolunda istediği gibi harcaması için eşine teslim etti ve hiçbir zaman veren el olduğunu düşünmedi. Çünkü yeryüzünün bütün hazinelerinden daha değerli olan hidayeti eşinden aldığıнын bilincindeydi. O'nun desteği, güler yüzü ve sevgisi bu zor zamanlarda Rasulullah(sallallahualeyhivesellem)'in sevgisini daha da derinleştirdi. Hatta Rasulullah(sallallahualeyhivesellem) Hz.Hatice(radiyallahuanh)'ın fedakarlığını "İslam Ali'nin kılıcı ve Hatice'nin malı üzerinde yükseldi" sözleriyle ifade ederdi.

Bu Dünya'da Cebrail(aleyhisselam) ve Yüce Allah(cellecelalühu)'ın selamına mazhar olan bu mübarek kadın ailesi ve eşi için her cefaya katlanmaya hazırdı. Müşrikler) Efendimiz(sallallahualeyhivesellem)'e türlü eziyetler ederken o merhameti ve tatlı diliyle evini, eşine ve çocuklarına bir cennet bahçesi haline getiriyordu.

Herkes sırt çevirip kimse O'na inanmazken Hz.Hatice(radiyallahuanh) koşulsuz inancı ve derin sevgisiyle eşini teselli ediyor, yaralarını sarıyor ve İslam dini için varını yoğunu eşinin ellerine veriyordu. Rasulullah(sallallahualeyhivesellem) hanımına olan derin sevgisini "Ben Hatice'nin sevgisi ile rızıklandırıldım"³ diyerek anlatırdı. Ölümünden sonra dahi Rasulullah(sallallahualeyhivesellem) O'nu anmadan tek bir gün geçirmede, hanımına olan hasretinden hiçbir şey eksilmedi, O'nun arkadaşlarına ikramda bulunarak hep hayırla yad etti gönlünün kıymetli sevdasını...

Yüce Allah(cellecelalühu)'ın Habibim dediği, alemlere rahmet olarak gönderilmiş ve ümmetinin O'nu bir kez görebilmek için canından malından geçeceği fahri Kainat Efendimiz(sallallahualeyhivesellem) tarafından böylesi sevmek ne yüce, ne tarifsiz bir duyguydu kim bilir.. Sevginin çıkarlar üzerine oluştuğu, beklentiler üzerinde yükseldiği ve kullanılan eşyalar gibi hızla tüketildiği bu çağda tüm inananlara örnek olacak bir evlilikti onlarınki. Aslında bütün mutsuzlukların temelinde yatan sebep İslam'a ve Sünetullah'a uzaklık değil midir zaten? İnsanı yeryüzünde halife eden Allahü Teala'nın emirleri Efendimiz(sallallahualeyhivesellem)'in tavsiyeleri bir insanı mutsuz edebilir mi? Hz.Hatice(radiyallahuanh) tüm İslam hanım efendilerine hayatı anlama, kavrama ve yaşama konularında olduğu kadar; İslam davasına sahip çıkma hususunda da Efendimiz(sallallahualeyhivesellem)'e gösterdiği refikalığı ile eşsiz bir örnek. Yüce Allah(cellecelalühu) hepimize O'nun güzel ahlakı ile ahlaklanmayı nasip etsin inşaallah...

Feraye SEVİNÇ

1 Bihar'ül Envar,16/4
2 İbnü Mace Sünen,1852
3 Muallim,Kitab'ül Fedail,75

GÜNLÜK VİRD

“Ya Rabbi, niyet ettim günlük virdimi çekmeye.”

"ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA"

“YA RABBİ, PEYGAMBER EFENDİMİZ(SAV) HZ.LERİNİN RUHLARINA VE BÜTÜN GEÇMİŞ PEYGAMBER EFENDİLERİMİZİN RUHLARINA, CİHÂR-İ YÂR-İ GÜZİN EFENDİLERİMİZ; EBUBEKİR-İ SİDDİK, ÖMER-UL FARUK, OSMAN-I ZUNNİREYN, ALİ-YEL MURTAZA (RA) HZ.LERİNİN RUHLARINA, AŞEREYİ MÜBEŞŞERENİN, EVLADI RESULULLAH, ZEVCE'Yİ RESULULLAH, İMAM-I HASAN, İMAM-I HÜSEYİN, YETMİŞİKİ ŞÜHEDANIN VE BÜTÜN ŞÜHEDANIN, TÜM ASHABI RESULULLAH HZ.LERİNİN RUHLARINA, İMAMIMIZ; İMAM-I AZAM EBU HANİFE, İMAM-I ŞAFİİ, İMAM-I MALİK, İMAM-I HANBELİ VE BÜTÜN MEZHEB İMAMLARININ ruhlarına hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.

"ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA"

“YA RABBİ, Pirimiz SEYYİD ABDULKADİR GEYLANİ, SEYYİD AHMED-ER RUFAYİ, SEYYİD AHMED EL BEDEVİ, SEYYİD İBRAHİM DUSİKİ, ŞEYH EBU-L HASAN EL ŞAZELİ, ŞAH-I NAKŞİBEND-İ MUHAMMED BAHADDİN, ŞAH-I MEVLANA CELALEDDİN-İ RUM-İ,ŞAH-I HACI BEKTAŞ-I VELİ, HACI BAYRAM-I VELİ, MEHMET MUHYİDDİN ÜFTADE Hz.lerinin ve tüm Pir efendilerimizin ruhlarına hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.

"ÜÇ İHLÂS BİR FATİHA"

“YA RABBİ, bütün geçmiş Mürşid-i Kamillerin, Velilerin, Evliyaların, Dervişlerin , Müminlerin ruhlarına, Üstadımız Bayındırlı Hacı MUSTAFA ÖZBAĞ Efendinin ruhaniyetine ve yaşayan bütün Mürşid-i Kamillerin, Velilerin, Evliyaların ruhaniyetlerine, bütün derviş kardeşlerimizin ve ümmeti Muhammed'in ruhaniyetlerine, Turuk-i Aliyeden ve Akkrabay-ı taallukatımızdan geçenlerin ruhlarına, hediye eyledim vasıl ve hissedar eyle ya Rabbi.

100 defa “ SÜBHÂNALLAHİ VE BİHAMDİHİ, SÜBHÂNALLÂHİ'L-AZİM VE BİHAMDİHİ ESTAĞFİRULLAH EL AZİM.”

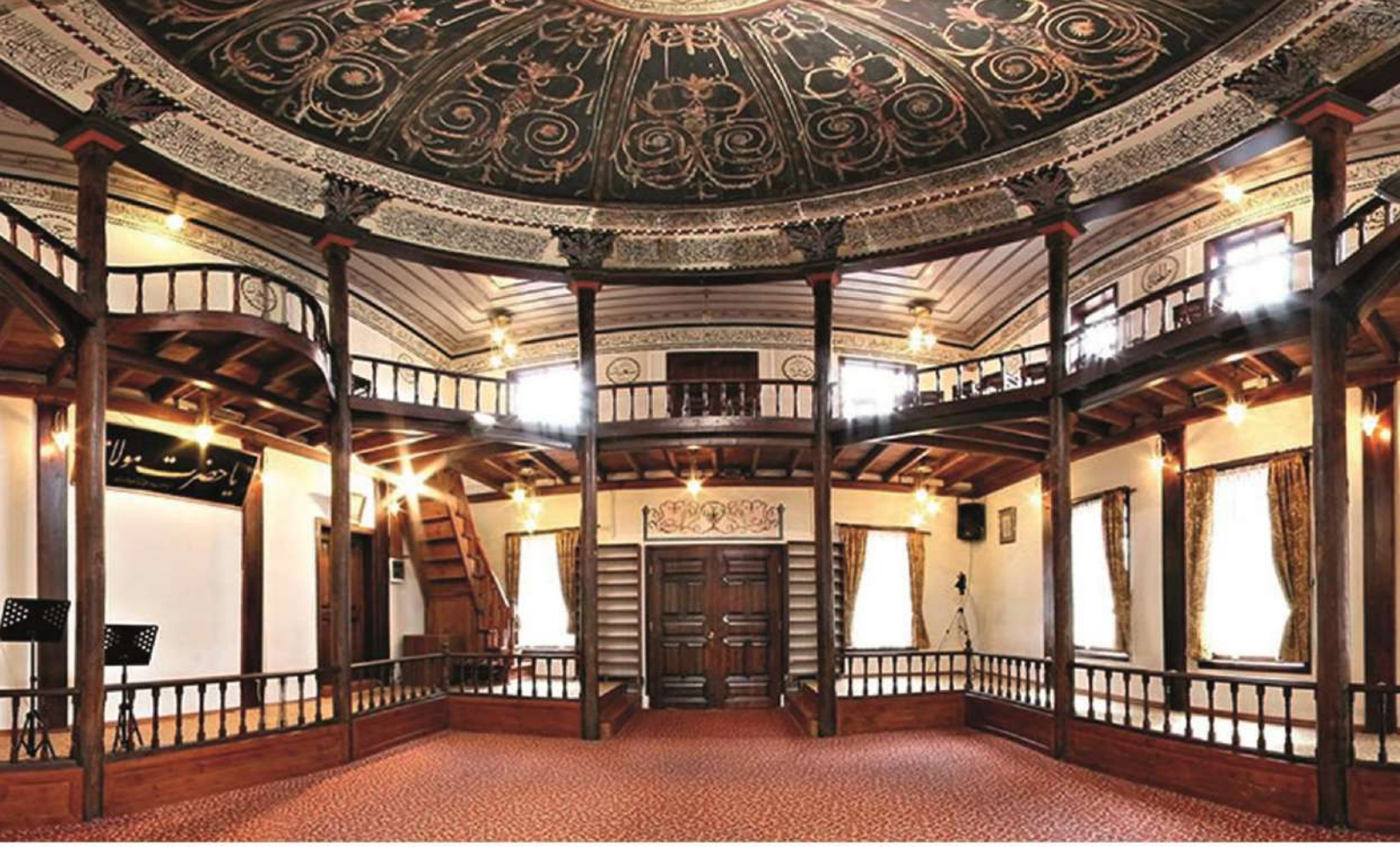
100 defa “ ALLAHÜMME SALLİ ALA SEYYİDİNE MUHAMMEDİN VE ALA ALİ SEYYİDİNE MUHAMMEDİN VESAHBİHİ VESELLİM”

1001 defa “ LA İLAHE İLLALLAH” (Tevhid en az 1001 defa, yetmiş bine kadar çoğaltılabilir.)

Okunabildiği kadar KURAN OKUNUR, DUA EDİLİR.

Her sabah ve akşam namazından sonra dünya kelamı konuşmadan yedi kez “ ALLAHÜMME ECİRİNİ MİNE'N-NAR ” ve yine yedi defa “Hasbinallahû ve ni'mel vekil” Her namazdan sonra; normal namaz tesbihatı 33 defa “SÜBHANALLAH” , 33 defa “ ELHAMDÜLİLLAH” , 33 defa “ ALLAH HU EKBER” ve 1 defa “LÂ İLÂHE İLLALLÂHU VAHDEHU LA-ŞERİKE LEH, LEHU'L MÜLKÜ VE LEHU'L-HAMDÜ VE HÜVE ALÂ KÜLLİ ŞEY'İN KADİR” ve 300 defa “ LA İLAHE İLLALLAH” zikirleri çekilir. (Tevhid en az üç yüz defa, beş bine kadar çoğaltılabilir.) Dua Edilir.

Yukarıda tarif edilen dersi günde en az bir sefer yapmak gerekir. Eğer daha fazla yapmak isterse sabah ve akşam yapılabilir. Daha da fazla yapmak isterse istediği kadar yapabilir. Efdal olanı az da olsa devamlı olandır.

Bir “Hu” nidasıyla Ol emrinin tecelliyatını yaşayan bir mekândır Karabaş-i Veli Kültür Merkezi. Hoşgörü ve gönülden hizmetin, kardeşliğin yaşandığı ve yaşatılmaya çalışıldığı bir dost evidir. Yüzyıllardır adeta tevhidin emsalini yansıtan sağlam direkleriyle, Bursa’mızın en güzel semtlerinden birinde maneviyatın her daim yenilenmekte olduğunu vurgulamakta ve öylesine dik durmaktadır. Yeşil Bursa’nın şanına yakışır şekilde, bahçesindeki ağaçlarıyla ayrı bir renk oluşturur ve kentin yoğunluğunu kalabalıkların içinde sıcaklık muhabbet kokan bir çay ile soluk bulabileceğiniz bir mekândır.

Her sene manevi duyguların yoğun yaşandığı günlerde de evinde misafir bir eda ile Bursalılara ve diğer şehirlerden gelen misafirlere ikramlarda bulunulur bu hoş mekânda. Adeta geleneksel bir aile sofrası tadında her sene Aşure ve kandil günlerinde iftar yapılmaktadır. Ayrıca her yıl Kutlu doğum ve Şeb-i Arus Mevlana’yı anma programları ile Bursalılarla ve tüm diğer şehirlerden gelen misafirlerimizle bu güzel geceleri eda etmekteyiz.

Bursa Karabaş-i Veli Kültür Merkezi olarak Türkiye’nin en büyük, Dünya’nın ise ikinci büyük Mevlevihane olan Gelibolu Mevlevihane’sinde her ay düzenli olarak sema programları ile gönül dostlarıyla buluşmaktayız. Bunun yanı sıra İzmir Saatçi Ali Efendi konağında üstadımız Mustafa Özbağ Efendi’nin mesnevi sohbetleri ile tüm gönül dostlarıyla birlikte oluyoruz. Ayrıca her ay İzmit, İstanbul, İzmir de mesnevi okumaları ve sema adlı programlarımızla da âşıklar meclisinde toplanıyoruz. Muhammedi bir eğlencenin ve çeşitli kültürlerin bir arada paylaşıldığı geleneksel Bursa Karabaş-i Veli Kültür merkezi Kocayayla şenlikleri ile de İslami şenliklerin örnekleri yaşatılmaktadır.

Yine aynı çatı altında erkekler için ücretsiz sema, ney, ilahi ve bendir dersleri verilmektedir. Kültür hizmeti olarak iki ayda bir olmak üzere internet üzerinden İrşad dergisini sizlerle paylaşmaktayız.

Kültür merkezimizde her ayın ilk pazartesi günü bayan semazenler eşliğinde Aşere-i Mübeşşire ve Pirlerin midhatı programlarımızla aşk meclisimizde bayan misafirlerimizle buluşmaktayız İstikameti İslam, rehberi Muhammed-i Mustafa olana Allah muvaffakiyet nasip eder. Onlardan olabilmek duasıyla...

KARABAŞ-I VELİ KÜLTÜR MERKEZİ VE

TASAVVUF VAKFININ

HANIMLARA VE BEYLERE YÖNELİK ÜCRETSİZ
KURSLARININ
GÜN SAAT VE YERLERİ

S HANIMLARA: PAZARTESİ GÜNÜ 17:30-18:30 VE CUMARTESİ GÜNÜ
E 11:30-12:30 SAATLERİ ARASINDA KURS VERİLMEKTEDİR.
M BEYLERE: PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA GÜNLERİ 19:00-20:30
A SAATLERİ ARASINDA KARABAŞ-I KÜLTÜR MERKEZİNDE KURS
VERİLMEKTEDİR.

N HANIMLARA: DAHA ÖNCE EĞİTİM ALANLAR İÇİN ÇARŞAMBA GÜNÜ
E SAAT 16:30-19:00 VE YENİ BAŞLAYANLAR İÇİN CUMARTESİ GÜNÜ
Y 11:00-13:00 SAATLERİ ARASINDA KURS VERİLMEKTEDİR.
BEYLERE: PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA GÜNLERİ 17:00-19:00
SAATLERİ ARASINDA KARABAŞ-I KÜLTÜR MERKESİNDE KURS
VERİLMEKTEDİR.

İ HANIMLARA: ÇARŞAMBA GÜNÜ SAAT 13:30-17:00 (GENEL) VE
L ÇALIŞANLAR İÇİN AYNI GÜN 18:00-19:00 SAATLERİ ARASINDA KURS
A VERİLMEKTEDİR.
H BEYLERE: PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA GÜNŞERİ 17:0-19:00
İ SAATLERİ ARASINDA KARABAŞ-I KÜLTÜR MERKEZİNDE KUR
VERİLMEKTEDİR.

B HANIMLARA: CUMARTESİ GÜNÜ SAAT 12:30-13:30
E SAATLERİ ARASINDA KURS VERİMEKTEDİR.
N BEYLERE: PAZARTESİ, ÇARŞAMBA VE CUMA GÜNLERİ
D 17:00-19:00 SAATLERİ ARASINDA KARABAŞ-I KÜLTÜR
İ MERKEZİNDE KURS VERİLMEKTEDİR.
R

KARABAŞ-I VELİ KÜLTÜR MERKEZİ

ADRES: İBRAHİM PAŞA MAH. ÇARDAK SK. NO:2 (HEYKEL KIZ LİSESİ ÜSTÜ)
OSMANGAZİ/BURSA

☎ 0 (224) 222 03 85

TASAVVUF VAKFI

ADRES: MAKSEM MAH BAŞCI SK. BAŞCI İBRAHİM CAMİİ YANI
OSMANGAZİ/BURSA

☎ 0 544 746 47 79

www:// www.mevlana.org.tr